

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2011-2012**

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR
GRAU EN INFERMERIA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	6
Metodologia	6
Procés d'avaluació	7
PLA D'ESTUDIS	8
Ordenació temporal de l'ensenyament	8
ASSIGNATURES DE PRIMER CURS	11
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	11
Comunicació i Educació per a la Salut	14
Estudi del Cos Humà I	17
Història i Fonaments d'Infermeria	20
Psicologia Evolutiva i de la Salut	22
Bioquímica	24
Cultura, Societat i Salut	27
Estudi del Cos Humà II	30
Salut Pública	33
Tenir Cura: Desenvolupament de la Funció d'Infermeria	36
ASSIGNATURES DE SEGON CURS	38
Bioètica	38
Fisiopatologia	41
Infermeria Comunitària I	45
Pràcticum I	48
Anglès per a les Ciències de la Salut ("English for Health Sciences")	51
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut I	54
Elaboració de Projectes I	57
Farmacoteràpia	61
Infermeria Psicosocial	64
Pràcticum II	67
ASSIGNATURES DE TERCER CURS	70
Consell Alimentari. Dietètica i Dietoteràpia	70
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut II	72
Infermeria Comunitària II	75
Infermeria Maternal i Salut Reproductiva	77
Pràcticum III	79
Elaboració de Projectes II	82
Infermeria de la Infància i l'Adolescència	83
Infermeria en Salut Mental	84
Infermeria Gerontològica i Geriàtrica	86
Pràcticum IV	90
OPTATIVES	91
Optatives	91
Optatives	92

PRESENTACIÓ

La Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar es fonamenta en sis eixos bàsics de formació:

- Reconèixer la persona, sana o malalta, com un tot únic i dinàmic en constant interacció amb els altres i amb l'entorn.
- Incorporar un mètode científic de treball que guiï les intervencions i permeti avaluar-ne els resultats.
- Apreciar la comunicació i la relació assistencial com una eina indispensable de l'actuació professional, des d'una vessant educativa, d'ajuda i d'acompanyament.
- Promoure cures adequades per a recuperar o millorar la salut i la qualitat de vida de les persones.
- Adoptar una actitud ètica fonamentada en el respecte a la individualitat, la dignitat i l'autonomia de l'altre.
- Adoptar una actitud de compromís amb l'actualització constant dels propis coneixements d'acord amb els avenços científics i les necessitats emergents de la població.

El professorat promou aquests eixos formatius a través de la interacció a l'aula, les tutories individuals o grupals, la reflexió, l'anàlisi i la presa de decisions per tal que els estudiants assoleixin els coneixements, les habilitats i les actituds necessaris per a desenvolupar les seves competències professionals.

Margarida Pla

Degana

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR

Estructura

La Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic és una estructura d'ordenació, organització, gestió i coordinació d'ensenyaments conduents a l'obtenció de títols oficials de l'àmbit de Ciències de la Salut i Ciències Socials i Jurídiques.

Actualment s'imparteixem les següents titulacions homologades:

- Diplomatura de Nutrició Humana i Dietètica (en procés d'extinció)
- Grau en Infermeria
- Grau en Fisioteràpia
- Graua en Teràpia Ocupacional
- Grau en Nutrició Humana i Dietètica
- Grau en Treball Social

- Màster en Envel·liment Actiu: Bases per a una Atenció Integrada.
- Doctorat en Salut, Benestar i Qualitat de Vida

Les unitats bàsiques de docència i recerca són les Departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, d'estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada Departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de Director de departament.

Els òrgans de govern unipersonals de l'EUCS són: Degana, Cap d'Estudis, Coordinadors de Titulació, Directors de Departament i Responsables d'Àrees Funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de l'EUCS són: Consell de Direcció i Claustre de Centre.

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i de recerca de la Facultat són els Departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar són:

- Salut i Alimentació Comunitàries. Directora: Ester Busquets
- Benestar i Participació Social. Directora: Teresa Lleopart
- Rehabilitació Física i Funcional. Directora: Laura Mascarella

Òrgans de govern

El Consell de Direcció és l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- Degana de la Facultat, que el presideix: Margarida Pla
- Cap d'Estudis: M. Pilar Turón
- Directora del Departament de Salut i Alimentació Comunitàries: Ester Busquets
- Directora del Departament de Benestar i Participació Social: Teresa Lleopart
- Directora del Departament de Rehabilitació Física i Funcional: Laura Mascarella

- Coordinadora de la titulació d'Infermeria: Eva Cirera
- Coordinador de la titulació de Fisioteràpia: Marc Vidal
- Coordinadora de la titulació de Teràpia Ocupacional: Laura Vidaña
- Coordinadora de la titulació de Nutrició Humana i Dietètica: Miriam Torres
- Coordinador de la titulació de Treball Social: Jordi Rustullet
- Delegada per a la Recerca i Coordinadora del Doctorat: Ester Goutan
- Coordinadora de Formació Continuada: Montserrat Lorenzo
- Coordinadora de Pràctiques: M. Carme Raurell
- Coordinadora Acadèmica de Relacions Internacionals i Mobilitat: M. Carme Crivillés

CALENDARI ACADÈMIC

Primer semestre

Docència:

- 1r curs: del 19 de setembre de 2011 (acollida) al 20 de gener de 2012. Es publicarà al campus virtual l'hora i el lloc de l'acollida.
- 2n i 3r curs: del 12 de setembre de 2011 al 20 de gener de 2012

Setmanes d'avaluació:

- 1r curs: del 23 de gener al 10 de febrer de 2012
- 2n i 3r curs: del 23 de gener al 3 de febrer de 2012

Pràctiques:

2n curs:

- Practicum I: En aquesta assignatura es realitzen pràctiques externes.
- Grup M1: del 10 d'octubre al 18 de novembre de 2011, inclosos.
- Grup M2: del 21 de novembre de 2011 al 20 de gener de 2012, inclosos.

3r curs:

- Practicum III: En aquesta assignatura es realitzen pràctiques externes.
- Grup M1: del 14 de novembre de 2011 al 20 de gener de 2012, inclosos.
- Grup M2: del 26 de setembre a l'11 de novembre de 2011, inclosos.

Segon semestre

Docència:

- 1r curs: del 13 de febrer a l'1 de juny de 2012
- 2n curs: del 6 de febrer al 8 de juny de 2012
- 3r curs: del 6 de febrer a l'1 de juny de 2012

Setmanes d'avaluació:

- 1r i 3r curs: del 4 al 22 de juny de 2012
- 2n curs: de l'11 al 22 de juny de 2012

Pràctiques:

2n curs:

- Practicum II: En aquesta assignatura es realitzen pràctiques externes.
- Grup M1: del 12 de març al 27 d'abril de 2012, inclosos.
- Grup M2: del 30 d'abril al 8 de juny de 2012, inclosos.

3r curs:

- Practicum IV: En aquesta assignatura es realitzen pràctiques externes.
- Grup M1: del 5 de març al 20 d'abril de 2012, inclosos.
- Grup M2: del 24 d'abril a l'1 de juny de 2012, inclosos.

Calendari del centre:

Docència:

- Les 36 setmanes del curs acadèmic es distribuïran entre el 5 de setembre de 2011 i el 4 de juliol de 2012
- Les setmanes de docència es distribuïran entre el 5 de setembre de 2011 i el 9 de juny de 2012
- Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes

Vacances de Nadal:

- Del 24 de desembre de 2011 al 6 de gener de 2012, inclosos

Vacances de Setmana Santa:

- Del 2 al 9 d'abril de 2012, inclosos

Dies festius:

- Dimecres 12 d'octubre de 2011 - El Pilar
- Dissabte 29 d'octubre de 2011 - No lectiu
- Dilluns 31 d'octubre de 2011 - Pont
- Dimarts 1 de novembre de 2011 - Tots Sants
- Dimarts 6 de desembre de 2011 - La Constitució
- Dijous 8 de desembre de 2011 - La Puríssima
- Divendres 9 de desembre de 2011 - Pont
- Dissabte 10 de desembre de 2011 - No lectiu
- Dissabte 7 de gener de 2012 - No lectiu
- Dilluns 23 d'abril de 2012 - Sant Jordi
- Dimarts 1 de maig de 2012 - Festa del treball
- Dilluns 28 de maig de 2012 - Segona Pasqua (festa local pendent d'aprovació)
- Dijous 5 de juliol de 2012 - Festa Major (festa local)
- Divendres 7 de juliol de 2012 - Pont

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals i autonòmiques

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc. que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un fisioterapeuta, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar un treballador social.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana la creació d'eines de planificació per a l'alumnat per tal que pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball és el document que ha de reflectir la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que serveix de guia per planificar els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concretaran i planificaran els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball s'ha de centrar bàsicament en el treball de l'estudiant i ha d'orientar-lo perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot organitzar-se seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa de la Universitat de Vic, els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Per obtenir els crèdits d'una matèria o assignatura s'hauran d'haver superat les proves d'avaluació establertes en la programació corresponent.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc. L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del semestre.
- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

Les darreres setmanes del semestre estaran dedicades a la realització de proves i activitats d'avaluació.

Els estudiants que no superin l'avaluació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	60
Obligatòria	81
Optativa	9
Treball de Fi de Grau	10
Pràctiques Externes	80
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	6,0	Formació Bàsica
Comunicació i Educació per a la Salut	6,0	Formació Bàsica
Estudi del Cos Humà I	6,0	Formació Bàsica
Història i Fonaments d'Infermeria	6,0	Obligatòria
Psicologia Evolutiva i de la Salut	6,0	Formació Bàsica

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Bioquímica	6,0	Formació Bàsica
Cultura, Societat i Salut	6,0	Formació Bàsica
Estudi del Cos Humà II	6,0	Formació Bàsica
Salut Pública	6,0	Obligatòria
Tenir Cura: Desenvolupament de la Funció d'Infermeria	6,0	Obligatòria

SEGON CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Bioètica	6,0	Formació Bàsica
Fisiopatologia	6,0	Formació Bàsica
Infermeria Comunitària I	3,0	Obligatòria
Pràcticum I	15,0	Pràctiques Externes

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Anglès per a les Ciències de la Salut ("English for Health Sciences")	6,0	Formació Bàsica
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut I	6,0	Obligatòria
Elaboració de Projectes I	3,0	Obligatòria
Farmacoteràpia	3,0	Obligatòria
Infermeria Psicosocial	3,0	Obligatòria
Pràcticum II	9,0	Pràctiques Externes

TERCER CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Consell Alimentari. Dietètica i Dietoteràpia	3,0	Obligatòria
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut II	6,0	Obligatòria
Infermeria Comunitària II	3,0	Obligatòria
Infermeria Maternal i Salut Reproductiva	3,0	Obligatòria
Pràcticum III	15,0	Pràctiques Externes

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Elaboració de Projectes II	3,0	Obligatòria
Infermeria de la Infància i l'Adolescència	3,0	Obligatòria
Infermeria en Salut Mental	6,0	Obligatòria
Infermeria Gerontològica i Geriàtrica	6,0	Obligatòria
Pràcticum IV	12,0	Pràctiques Externes

QUART CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Atenció Integrada	3,0	Obligatòria
Cures al Final de la Vida	3,0	Obligatòria
Gestió i Administració dels Serveis d'Infermeria	6,0	Obligatòria
Optatives	3,0	Optativa
Pràcticum V	12,0	Pràctiques Externes
Treball de Fi de Grau I	3,0	Treball de Fi de Grau

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Optatives	6,0	Optativa
Pràcticum VI	17,0	Pràctiques Externes
Treball de Fi de Grau II	7,0	Treball de Fi de Grau

OPTATIVITAT

Optatives

	Crèdits
Optatives	3,0
Optatives	6,0

ASSIGNATURES DE PRIMER CURS

Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura de Bioestadística en el context global de les carreres relacionades amb la salut, s'entén com una matèria que ha d'aportar la base per poder comprendre la literatura científica d'una banda, i de l'altra ha de capacitar les persones amb una nova eina d'expressió. Dit d'una altra manera, es correspondria al saber llegir i escriure utilitzant com a base el llenguatge estadístic. Així doncs, està directament relacionada amb totes les altres assignatures ja que dona a l'alumnat instruments per poder-les entendre i poder-s'hi expressar alhora. És una porta d'entrada al coneixement científic, tret diferencial de la formació universitària. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement. El coneixement científic ha de servir per ajudar els estudiants a donar resposta a les preguntes que els sorgiran en la pràctica clínica. És per això que cal també disposar de competències relacionades amb la cerca d'informació rellevant entorn el problema que es vulgui resoldre. Però principalment és útil per a tots aquells professionals que tenen interès a avaluar els resultats de la seva pràctica professional quotidiana.

- Conèixer les etapes del mètode científic i la seva aplicació en les ciències de la salut.
- Conèixer, seleccionar i aplicar les proves estadístiques en l'anàlisi de les dades.
- Utilitzar el programa SPSS en el procés d'anàlisi estadística de les dades.
- Interpretar els resultats obtinguts en l'anàlisi d'una base de dades.
- Descriure els resultats estadístics.
- Conèixer i utilitzar les normes elementals d'edició i de presentació escrita i oral dels treballs originals.
- Conèixer i utilitzar les principals fonts documentals de l'àmbit de la salut.
- Identificar l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Analitzar les dades estadístiques referides a estudis poblacionals, identificant les possibles causes de problemes de salut.

CONTINGUTS:

Mòdul 1. Sistemes d'Informació en Salut:

1. Fonts d'informació, procés de cerca documental i bases de dades bibliogràfiques i documentals en l'àmbit sociosanitari.

Mòdul 2. El mètode científic. Etapes en el procés de la investigació i aportació de l'Estadística.

Mòdul 3. Estadística descriptiva:

1. Conceptes bàsics: variables i escales de mesura.
2. Recollida de la informació i organització de les dades per a l'anàlisi: Codificació i creació de la matriu de dades.
3. Taules de distribució de freqüències.
4. Mesures de tendència central: Mitjana, Moda, Mediana.
5. Mesures de posició: Percentils.
6. Mesures de dispersió: Variància, Desviació estàndard, Amplitud.
7. Mesures de forma: Índex d'asimetria. Índex d'apuntament.
8. Representació gràfica de la informació.
9. Ús del programa SPSS per l'anàlisi estadístic descriptiu.
10. Elaboració d'informes de resultats i edició.

Mòdul 4. Probabilitat:

1. Definició.
2. Probabilitat condicionada. Teorema de Bayes.
3. Distribucions de probabilitat:
 1. Variables discretes i variables contínues.
 2. La distribució Normal.

Mòdul 5. Inferència estadística:

1. Població i mostra:
 1. Teoria del mostratge.
 2. Criteris de representativitat en la selecció dels individus.
2. Distribució mostral d'un estadístic:
 1. Teoria de l'estimació.
 2. Estimació de paràmetres: càlcul d'Intervals de confiança de proporcions i mitjanes.
3. Ús del programa SPSS per a l'estimació de paràmetres.

Mòdul 6. Test d'Hipòtesis:

1. Tipus de proves: conformitat, homogeneïtat i relació. Contrastos unilaterals i bilaterals. Grau de significació.
2. Comparança de proporcions:
 1. Proves de conformitat: Test Binomial.
 2. Proves d'homogeneïtat: Proves χ^2 , McNemar i Test de Wilcoxon.
3. Comparança de mitjanes:
 1. Proves de conformitat: Test T-Student per a una mostra, prova de Normalitat de Kolmogorov-Smirnov.
 2. Proves d'homogeneïtat: Proves T-Student per a dades independents i aparellades. Test U de Mann-Whitney.
4. Correlació i Regressió.
 1. Proves de relació: Coeficient de correlació lineal de Pearson.
 2. Regressió lineal simple.

5. Ús del programa SPSS per a l'aplicació dels tests d'hipòtesi.

Mòdul 7. Integració de conceptes:

1. Exercici de síntesi.
2. Interpretació dels resultats estadístics en la literatura científica de l'àmbit sociosanitari.

AVALUACIÓ:

1. Desenvolupament d'un cas (grup). (30%).
2. Proves d'avaluació continua (individual). (70%).

S'ha d'assolir una nota de 5 sobre 10 tant de la part de grup com de la part individual.

D'aquesta última part hi haurà tres activitats d'avaluació individuals obligatòries amb pes proporcional a la dedicació lectiva. Cal assolir una nota mínima de 4 punts en cada una d'elles per tal que puguin tenir-se en compte per a l'avaluació individual global.

BIBLIOGRAFIA:

- Barón López, F.J. *Bioestadística: Métodos y Aplicaciones*. Universidad de Málaga. (www.bioestadistica.uma.es/libro/)
- Burns, N.; Grove, S. (2004). *Investigación en enfermería*. (pp 117-145, 3ª ed.). Madrid: Elsevier.
- Colton, T. (1979). *Estadística en Medicina*. Barcelona: Salvat.
- Domènech, J.M. (1991). *Métodos estadísticos en ciencias de la salud*. Barcelona: Signo.
- Norman i Streiner (1996). *Bioestadística*. Madrid: Mosby/Doyma.
- Pardell, H. i col. (2001). *Manual de Bioestadística*. 2ª ed. Barcelona: Masson.
- Polit, Hungler (1997). *Investigación científica en ciencias de la salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Schwartz, D. (1988). *Métodos estadísticos para médicos y biólogos*. Barcelona: Herder.
- Sentís Vilalta, J.; Ascaso Terrén C.; Vallès Segalés A.; Canela Soler J. (1992). *Licenciatura. Bioestadística*. (2ª ed.) Barcelona: Ed. Científicas y Técnicas.
- Susan Milton, J. (1994). *Estadística para biología y ciencias de la salud*. (2ªed.) Madrid: McGraw Hill-Interamericana.
- Zaiats, V.; Calle, M.L. (2001). *Probabilidad i estadística: Exercicis II*. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Zaiats, V.; Calle, M.L.; Presas, R. (1998). *Probabilidad i estadística. Exercicis I*. Vic: Eumo Editorial.

Comunicació i Educació per a la Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal de Comunicació i s'imparteix en la formació bàsica d'infermeria. Es relaciona amb altres assignatures d'infermeria de primer curs i esdevindrà una part important d'assignatures dels següents cursos.

La Comunicació és clau en totes les accions dels professionals que treballen amb i per als éssers humans. Per això, es considera bàsica en la formació de les professions sanitàries com ho és Infermeria per desenvolupar una relació empàtica amb els usuaris, famílies i grups, i també com a eina d'Educació per a la Salut (EpS). L'EpS és un procés planificat i sistematitzat de comunicació i desenvolupament d'aprenentatge orientat a fer fàcil l'adquisició, elecció i manteniment de les pràctiques saludables.

El paper de l'EpS i de la Comunicació és significatiu en totes les esferes de intervenció integral a les persones. És a dir, tant en la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, el tractament dels problemes de salut, la rehabilitació física i/o mental com en la reinserció social.

Objectius

- Comprendre la importància de la Comunicació i la relació terapèutica en la professió sanitària.
- Comprendre la importància de la comunicació i l'EpS en la funció docent, en els diferents àmbits d'actuació professional
- Descriure models, tècniques i estratègies de Comunicació i d'EpS
- Aplicar els coneixements de la Comunicació i de l'EpS per proposar actuacions pedagògiques adequades a les necessitats educacionals de les persones, grups i comunitat.
- Identificar intervencions de comunicació i EpS adaptades a l'individu, a la família, als grups socials i a la comunitat segons necessitats.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Comprendre les teories de l'aprenentatge que s'han d'aplicar en l'educació per la salut i en el propi procés d'aprenentatge al llarg de la vida.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Habilitat per treballar en un context internacional.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, problema de salut i etapa de desenvolupament.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.

CONTINGUTS:

1. Mòdul: Comunicació humana
 1. Comunicació: teories i conceptes.
 2. La comunicació verbal i no verbal
 3. Importància de l'observació i l'escolta
 4. Orientacions pràctiques per a una comunicació eficaç
2. Mòdul: Aspectes relacionals i la relació assistencial.
 1. Les relacions interpersonals
 2. La relació intrapersonal: autoconcepte i autoestima
 3. Comunicació assertivitat
 4. La comunicació en la relació professional
 5. L'entrevista: context i generalitats
3. Mòdul: Professional de la salut i fonaments de l'Educació per a la Salut
 1. Antecedents de l'EpS. Professionals de la salut i EpS
 2. L'educació. Educació tradicional i progressiva. Educació Formal, No Formal i Informal
 3. Conceptes, àmbits (promoció, prevenció, recuperació), subjectes d'EpS i agents d'EpS; elements integrants d'EpS i objectius.
 4. Procés d'ensenyament-aprenentatge
 5. Context. Elements i condicionants (entorns específics)
 6. Aprenentatge de la conducta i hàbits
 7. Models d'Educació per a la Salut
4. Mòdul: Planificació de l'Educació per a la Salut
 1. Pla, programa i/o projecte d'educació per a la salut: característiques generals i etapes del procés.
 1. Introducció, justificació
 2. Identificació i descripció del Grup Diana
 3. Diagnòstic educacional.
 4. Objectius pedagògics, continguts i activitats
 5. Mètodes i estratègies educatives
 6. Avaluació
 2. Models de planificació en EpS.
 3. Aplicació pràctica: implementació de la Comunicació i l'EpS mitjançant un treball grupal de simulació

AVALUACIÓ:

Els criteris d'avaluació es concretaran a l'inici de l'assignatura.

Avaluació: Avaluació continuada: exercicis, lectures, treballs, presentacions orals, assistència i participació a classe i treball final de grup, representa el 50% de la nota final de l'assignatura. **Aprovar la competència de treball en equip és indispensable per aprovar l'assignatura.**

Prova o proves escrita/es sobre el temari al llarg del semestre (50% de la nota final de l'assignatura).

En cas que de no aprovar la teoria (tots els mòduls) es podrà optar a una prova final de recuperació de tota la part teòrica (convocatòria oficial de juny).

Nota final de l'assignatura: sobté del promig de la nota obtinguda en ambdues parts (activitats pràctiques i proves escrites) un cop aprovades per separat.

Els professors informaran de les activitats d'avaluació de competències i la seva ponderació de forma més concreta.

BIBLIOGRAFIA:

- Abad A i col. (2000). *Salud pública y educación para la salud*. Barcelona: Masson.
- Cibanal Juan, L. (2000). *Técnicas de comunicación y relación de ayuda en ciencias de la salud*. Barcelona: Elsevier.
- Clèries, X. (2006). *La comunicación. Una competencia esencial para los profesionales de la salud*. Barcelona: Elsevier/Masson.
- Clèries, X. (2009). *El pacient té la paraula: la comunicació amb els professionals de la salut*. Barcelona: Viguera.
- Contento, I. (2007). *Nutrition education: linking research, theory, and practice*. Jones and Bartlett Publishers.
- Green, W.H.; Simmons-Morton, B.E. (1988). *Educación para la salud*. Mèxic: Interamericana.
- Guix, X. (2009). *Ni me explico ni me entiendes: los laberintos de la comunicación*. Barcelona: Granica.
- Marqués, F.; Sáez, S.; Guayata, R. (2004). *Métodos y medios en promoción y educación para la salud*. Barcelona: UOC.
- Perea, R. (dir.) (2004). *Educación para la salud. Reto de nuestro tiempo*. Madrid: Díaz de Santos.
- Perea, R. (2009). *Promoción y educación para la salud: tendencias innovadoras*. Madrid: Díaz de Santos.
- Rochon, A. (1990). *Educación para la Salud. Guía práctica para realizar un proyecto*. Barcelona: Masson.
- Salleras L. (1993). *Educación sanitaria. Principios, métodos y aplicaciones*. 2a ed. Madrid: Díaz de Santos.
- Serrano, M.I. (1990). *La educación para la salud del siglo XXI; comunicación y salud*. Madrid: Díaz de Santos.

Els professors complementaran la bibliografia de cada tema si es creu necessari.

Estudi del Cos Humà I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà II, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat. Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

L'assignatura d'Estudi del Cos Humà I té com a objectiu principal que els estudiants adquireixin:

- Coneixements generals de l'estructura i funcionament del cos humà.
- Coneixements bàsics sobre Histologia i Embriologia Humana.
- Coneixements de les diferents parts de l'anatomia humana.
- Coneixements de Fisiologia o funcionament normal del cos humà.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer i identificar l'estructura i funció del cos humà.
- Comprendre les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.

CONTINGUTS:

1. Histologia
 1. Característiques generals de la cèl·lula, membrana, citoplasma i nucli.
 2. Teixits. Tipus i funcions. Característiques anatòmiques.
2. Sentits corporals
 1. Oïda. Anatomia i funcions.
 2. Ull. Anatomia i funcions
 3. Pell. Anatomia i funcions.
 4. Gust i olfacte. Anatomia i funcions.
3. Embriologia
 1. Concepte i definició d'embriologia.
 2. Fecundació i fases a posteriori.
 3. Òrgans, aparells i sistemes embriològics.
 4. Sistemes embriològics. Circulatori, excretor, osteomuscular i nerviós.
 5. Somites.
 6. Alteracions en el desenvolupament embrionari.
4. Sang

1. Generalitats en el desenvolupament embrionari.
2. Funcions de la sang.
3. Metabolisme del ferro.
4. Hemostasia.
5. Grups sanguinis.
6. Hematopoiesi.
5. Immunologia
 1. Estudi bàsic del concepte immunologic.
6. Genètica
 1. Gens, cromosomes i ADN.
 2. Herència. Lleis de Mendel.
 3. Principis bàsics de genètica.
 4. Trastorns cromosòmics.
7. Hormones
 1. Principis fonamentals d'endocrinologia.
 2. Hipòfisi. Adenohipòfisi. Neurohipòfisi.
 3. Tiroides. Hormones i funcions.
 4. Paratiroides. Hormona i funcions.
 5. Pàncreas. Hormones i funcions.
 6. Suprarenals. Hormones i funcions.
 7. Gònades masculines. Hormones i funcions.
 8. Gònades femenines. Hormones i funcions.
8. Homeostasi
 1. Medi intern.
 2. Electròlits.
 3. Aigua i osmolaritat.
 4. Regulació de l'equilibri àcid-base.

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació:

Avaluació continuada i setmanal de les activitats dirigides, autònomes o en grups, ja siguin teòriques o pràctiques.

La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres.

- 80% Examen final.
- 20% Avaluació continuada

BIBLIOGRAFIA:

- Perlemuter, Léon. (1999). *Anatomo-fisiología*. Barcelona: Masson.
- Gilroy, Anne M. (2008). *Prometheus: Atlas de anatomía*. Buenos Aires: Médica Panamericana.
- Nguyen, S.H. (2007). *Manual de anatomía y fisiología humana*. Madrid: DAE.
- Agur, A.M.R. (1994). *Atlas de anatomía de Grant*. Madrid: Médica Panamericana.
- Moore, Keith L. (1993). *Anatomía com orientación clínica*. Madrid: Médica Panamericana.
- Tixa, Serge. (2006). *Atlas de anatomía palpatoria: investigación manual de superficie*. Amsterdam; Barcelona: Elsevier Masson.
- Moore, Keith L. (2009). *Fundamentos de anatomía: com orientación clínica*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Thibodeau, Gary A. (2008). *Estructura del cuerpo humano*. Amsterdam; Barcelona: Elsevier.
- Tortosa, Gerard J. (2008). *Introducción al cuerpo humano: fundamentos de anatomía y fisiología*. Mèxic: Médica Panamericana.
- Lippert, Herbert. (2005). *Estructura y morfología del cuerpo humano*. Madrid: Marbán.

- Vigué, Jordi; Martín, Emilio. (2006). *Atlas del cuerpo humano: anatomía, histología, patologías*. Madrid: Difusión Avances de Enfermería.

Història i Fonaments d'Infermeria

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica de Fonaments Teòrics i Metodològics de la Infermeria. Es correspon amb la iniciació en la formació específica de la professió d'Infermeria. A Història i Fonaments d'Infermeria es pretén que l'estudiant reconegui l'evolució del cuidar al llarg de la història i que integri els conceptes bàsics de la disciplina infermera.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Identificar, integrar i relacionar el concepte de salut i les cures, des d'una perspectiva històrica, per comprendre l'evolució de la cura d'infermeria.
- Comprendre des d'una perspectiva ontològica i epistemològica l'evolució dels conceptes centrals que configuren la disciplina d'infermeria, així com els models teòrics més rellevants, aplicant la metodologia científica en el procés de cuidar i desenvolupant els plans de cures corresponents.
- Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria.
- Identificar i analitzar la influència de factors interns i externs en el nivell de salut d'individus i grups.

CONTINGUTS:

1. Tenir cura en la Prehistòria. Cures lligades a la supervivència
2. Cultura / Civilitzacions antigues
 1. L'Orient Mitjà: Egipte, Babilònia i Palestina
 2. L'Extrem Orient: Índia i Xina.
 3. El món mediterrani: Grècia i Roma
3. La infermeria en l'Edat Mitjana
 1. Activitats sanadores.
 2. Hospitals monàstics i hospitals seglars.
 3. Ordres militars.
 4. Ordres mendicants.
 5. Beguinatge.
4. La infermeria en l'Edat Moderna
 1. Repercussions de la reforma protestant i del Concili de Trento
 2. Les primeres reformes en infermeria.
5. La professionalització de la infermeria. Florence Nightingale
6. La infermeria en l'edat contemporània
 1. Associacions d'infermeria:
 1. Consell Internacional d'infermeres i Col·legis Professionals.

2. Infermeria a l'Estat espanyol:
 1. Escoles.
 2. Evolució de les titulacions vinculades al cuidar (practicants, infermeres i matrones).
 3. Unificació dels estudis (ATS). Infermeria Universitària.
3. La infermeria avui.
7. Fonaments teòrics de la infermeria:
 1. El pensament infermer
 2. Corrents de pensament i models en infermeria
 3. El model de cures de Virgínia Henderson:
 1. Conceptes: persona, salut, entorn, cures d'infermeria i la seva interacció.
 2. Necessitats Fonamentals de Virgínia Henderson: definició, factors que afavoreixen la independència de la persona i manifestacions.

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Treball d'aprofundiment en un tema d'Història d'Infermeria (10% de la nota de l'assignatura)
- Lectura i anàlisi d'articles d'Història d'Infermeria (15% de la nota de l'assignatura)
- Resolució d'exercicis/problemes (10% de la nota final de l'assignatura)
- Prova escrita (60% de la nota final de l'assignatura)
- Assistència obligatòria als seminaris pràctics (5% de la nota final de l'assignatura)

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Baly, M. (1993). *Florence Nightingale à través ses écrits*. Montréal: Editions du Renouveau Pedagogique, ERPI.
- Domínguez Alcón, C. (1981) *La Infermeria a Catalunya*. Barcelona: Rol.
- Donahue, M.P. (1999) *Historia de la enfermería*. Madrid: Elsevier.
- Henderson, V. (1971). *Principios básicos de los cuidados de enfermería*. Ginebra: Consejo Internacional de Enfermeras.
- Henderson, V. (1994). *La naturaleza de la enfermería. Una definición y sus repercusiones en la práctica, la investigación*. Madrid: McGraw-Hill.
- Hernández Conesa, J. (1995). *Historia de la enfermería*. Madrid: Interamericana/ McGraw-Hill.
- Kérouac, S. (1996). *El pensamiento enfermo*. Barcelona: Masson.
- Kershaw, B. i Salvatge, J. (1989) *Modelos de Enfermería*. Barcelona: Rol.
- Kozier, B.; Erb, G.; Olivieri, R. (1999). *Fundamentos de enfermería. Conceptos, procesos y práctica*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana.
- Marriner, A. i Raile, M. (2007). *Modelos y teorías en enfermería*. 6ena. Edició. Madrid: Elsevier.
- Nightingale, F. (1990). *Notas sobre enfermería. Qué es y qué no es*. Barcelona: Salvat.
- Riehl-Sisca, J. (1992). *Modelos Conceptuales de enfermería*. Barcelona: Doyma.
- Riopelle, L., Grondin, L. i Phaneuf, M. (1993). *Cuidados de enfermería: un modelo centrado en las necesidades de la persona*. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill.
- Siles, J. (1999). *Historia de la enfermería*. Alicante: Aguacalera.
- Weslwy Ruby, L. (1997). *Teorías y modelos de enfermería*. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana.
- Col·lecció *Nursing photobook*. Barcelona: Doyma.

Psicologia Evolutiva i de la Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén donar a conèixer els continguts essencials de la psicologia evolutiva i de la salut, així com la seva aplicació a la pràctica professional. Es considera de fonamental importància en la formació bàsica dels professionals de la salut.

Objectius:

- Conèixer els esdeveniments fonamentals en relació a la història i actualitat de la disciplina.
- Adquirir el coneixement dels aspectes psicològics del desenvolupament humà al llarg del cicle vital.
- Conèixer les diferents corrents i models actuals de la psicologia.
- Identificar la importància de les situacions crítiques de pèrdua i processos de dol normal i patològic, així com la diversitat de les respostes davant de la salut/malaltia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Conèixer i comprendre els processos de desenvolupament evolutiu des d'una perspectiva psicològica i de cicle vital.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Introducció a la psicologia

1. Epistemologia de la psicologia.
 1. La psicologia de la salut i els seus àmbits d'actuació
 2. Els factors psicosocials que intervenen en el procés salut-malaltia
 3. La salut mental: diferents concepcions
 4. L'aportació de la psicologia a la situacions crítiques, conflicte i dol

Mòdul 2: Els marcs teòrics

1. Conductisme
 1. Principals autors.
 2. Bases teòriques
 3. Models d'intervenció
2. Cognitivisme
 1. Principals autors
 2. Bases teòriques
 3. Models d'intervenció

3. Humanisme
 1. Principals autors
 2. Bases teòriques
 3. Models d'intervenció
4. Psicoanàlisi
 1. Principals autors
 2. Bases teòriques
 3. Models d'intervenció

Mòdul 3: Psicologia Evolutiva: Característiques psicològiques del desenvolupament al llarg del cicle vital (intel·ligència, psicomotricitat, llenguatge, relacional i social).

1. De la concepció al naixement.
2. Primera infància. Primer any de vida
3. Primera infància. Segon any de vida.
4. Els anys preescolars.
5. La infància intermèdia.
6. Adolescència.
7. Maduresa.
8. Vellesa.

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació

- Avaluació continuada: treballs, comentaris clínics, lectures obligatòries (40% de la nota final de l'assignatura)
- Prova escrita sobre el contingut del temari (60% de la nota final de l'assignatura)

BIBLIOGRAFIA:

- Bergeret, J. *Psicología patológica*. Barcelona: Toray-Masson, 1977.
- Bermejo, J.C. *Apuntes de relación de ayuda*. Madrid: Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud, 1996.
- Chaplin, J.; Krawiwc, T.S. *Psicología: Sistemas y teorías*. Mèxic: Nueva colección Interamericana.
- Latoores, J.M. *Ciencias psicosociales aplicadas*. Madrid: Síntesis, 1995.
- Liberman, R. *Iniciación al análisis y terapia de la conducta*. Barcelona: Fontanella.
- Mira, V.; Ruiz, P.; Gallano, C. *Conceptos freudianos*. Síntesis, 2005.
- Morrison, V.; Bennet, P. *Psicología de la salud*. Pearson.
- Nasio, J.D. *El placer de leer a Freud*. Barcelona: Gedisa.
- Osterrieth, P. *Psicología infantil*. Madrid: Morata.
- Battro, A. *El pensamiento de Jean Piaget*. Emecé.
- Rogers, C.R. *Psicología centrada en el cliente*. Barcelons: Paidós, 1982.
- Rogers, C.R. *El camino del ser*. Barcelona: Kairós.
- Scheneider, P.B. *Psicología aplicada a la práctica médica*. Barcelona: Paidós.
- Triado, C. *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial.
- Tubert, S. *Sigmund Freud*. EDAF 2000.
- Whaley, D.; Malott, R. *Psicología del comportamiento*. Barcelona: Fontanella.

Bioquímica

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura pertany a la matèria Bioquímica, dins del Mòdul de Formació Bàsica corresponent a la branca de Ciències de la Salut. A Bioquímica es pretén que l'estudiant conegui les característiques generals del funcionament de l'organisme a nivell molecular i cel·lular, que li permetin entendre molts dels processos que es produeixen en l'organisme, tant en situacions de salut com de malaltia i al llarg del cicle vital.

Aquesta assignatura es relaciona amb altres assignatures del mateix mòdul de formació bàsica de manera que aporta les bases moleculars per a la comprensió de l'Anatomia i la Fisiologia humanes i de la Fisiopatologia. Però també es relaciona amb assignatures de la matèria Infermeria Clínica, concretament aporta les bases moleculars, cel·lulars i sistèmiques necessàries per a la comprensió de l'assignatura de Farmacoteràpia i de l'assignatura de Consell Alimentari: Dietètica i Dietoteràpia.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

L'assignatura de Bioquímica té com a objectius principals que els estudiants siguin capaços de:

- Conèixer els aspectes generals del funcionament de l'organisme humà a nivell molecular.
- Conèixer les principals biomolècules i les seves funcions en l'organisme humà.
- Conèixer les característiques generals dels processos químics que efectuen les cèl·lules, com es regulen i com s'integren.
- Conèixer les diferents etapes que segueix el medicament a través del cos humà: absorció, distribució, metabolisme i eliminació.
- Conèixer els mecanismes d'acció dels fàrmacs a nivell molecular, cel·lular, tissular, orgànic i sistèmic

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer i identificar l'estructura i funció del cos humà.
- Comprendre les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.

CONTINGUTS:

1. Aigua i solucions
 1. Aigua i solucions: propietats de l'aigua i funcions en l'organisme.
 2. Àcids, bases dèbils i solucions amortidores.
 3. Solucions iòniques, moleculars i col·loïdals.
 4. Pressió osmòtica.

2. Aminoàcids
 1. Estructura i propietats dels aminoàcids.
3. Proteïnes
 1. Enllaç peptídic.
 2. Estructura de les proteïnes.
 3. Funcions de les proteïnes.
 4. Proteïnes globulars.
 5. Hemoglobina i Mioglobina
4. Enzims
 1. Característiques i funcions.
 2. Mecanisme d'acció.
 3. Cinètica enzimàtica.
 4. Regulació enzimàtica
5. Hidrats de carboni
 1. Estructura i funcions en l'organisme humà.
6. Lípids
 1. Estructura i funció dels principals lípids de l'organisme humà.
 2. Lipoproteïnes: tipus, funcions i metabolisme.
7. Metabolisme
 1. Principis bàsics del metabolisme.
 2. Catabolisme: principals vies d'obtenció d'energia, compartimentalització cel·lular i regulació.
 3. Anabolisme: vies principals i regulació.
 4. Integració del metabolisme.
 5. Perfils metabòlics dels principals teixits i òrgans.
8. Farmacocinètica
 1. Alliberació, absorció, metabolisme i eliminació.
9. Farmacodinàmia
 1. Mecanismes d'acció farmacològica, receptors i l'efecte farmacològic.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà a partir de:

1. Proves d'avaluació: 80% (es realitzaran diversos exàmens o proves d'avaluació al llarg del curs)
2. Avaluació continuada de les activitats dirigides i autònomes: 20%
 - Resolució d'exercicis i problemes tant de continguts teòrics com dels seminaris.
 - Realització de treballs.
 - Lectura i anàlisi d'articles i resolució de qüestions relacionades.

BIBLIOGRAFIA:

- Müller-Sterl, W. *Bioquímica. Fundamentos para Medicina y Ciencias de la Vida*. Barcelona: Reverté, 2008.
- Murray, R.K.; Bender, D.A.; Botham, K.M.; Kennelly, P.J.; Rodwell, V.W.; Weil, P.A. Harper. *Bioquímica Ilustrada*. Mèxic DF: McGraw-Hill-Interamericana. 2010.
- Lozano, J.A. i altres. *Bioquímica y Biología Molecular para ciencias de la salud*. 2a ed. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill, 2000.
- Stryer, L.; Berg, J.M.; Tymoczko, J.L. *Bioquímica*. 6a ed. Barcelona: Reverté, 2007.
- Katzung, Bertran G i Col. *Farmacología básica y clínica*. Madrid: McGraw-Hill, 11ª edición 2010
- Mosquera, J.M.; Galdós, P. *Farmacología para enfermeras*. 4ª edición. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2005.

- Boyer, Mary J. *Matemáticas para enfermeras*. Mèxic DF: Manual Moderno. 2ª edición. 2009.

Cultura, Societat i Salut

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectius donar a conèixer l'ésser humà en l'àmbit de la salut, la malaltia i l'atenció. L'antropologia de la medicina i el concepte de cultura relacionen el que es refereix a les creences, valors, símbols i estils de vida d'un grup, que són apresos, practicats i transmesos de generació en generació. Un aspecte bàsic com essència de l'ensenyament, es capacitar a la reflexió dels sistemes d'organització social, de grups, famílies, comunitats i sistemes de cura de diferents realitats culturals.

L'objectiu bàsic del curs, consisteix a analitzar els continguts teòrics i/o metodològics que l'antropologia de la salut ha desenvolupat en l'estudi sociocultural dels processos de salut/malaltia/atenció, que apropi l'alumnat a la comprensió i desenvolupi l'adquisició d'eines i competències de diferents representacions culturals dels grups, per donar resposta a les necessitats plantejades en el context social i pluricultural.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Conèixer i comprendre la interacció dels aspectes socioculturals en el manteniment de la salut o en l'aparició de la malaltia.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Habilitat per treballar en un context internacional.
- Capacitat per aprendre.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Introducció a l'antropologia general. Conceptes de grup, de família, d'estructura social i estatus.

1. Conceptes de cultura, aculturació, etnocentrisme, perspectiva èmic-ètic

2. La història de l'antropologia de la medicina els seus inicis i relacions amb la medicina biomèdica. La medicina com una ciència social.

3. L'antropologia de la medicina, coneixements teòrics: Els camps d'estudi de l'antropologia mèdica. Tradicions teòriques en Antropologia de la Salut. Medicina tradicional, corrents teòrics.

4. Conceptes teòrics d'investigació de l'antropologia o models explicatius

Mòdul 2: La construcció i la dimensió sociocultural del patiment.

1. Malaltia i la seva interpretació. Els processos de cura. Els dispositius de cura i cuidatge com a processos culturals

2. Factors que influeixen en els processos de salut/malaltia i atenció/marginació

3. Els estudis i coneixements de sistemes culturals: creences, valors i normes socials, de cura
4. Models de pràctiques i la seva relació amb canvis sociopolítics, econòmics i de valors: Contribució de l'antropologia a la Infermeria

Mòdul 3: Bases de coneixement de metodologies

1. Bases d'investigació en equips multidisciplinaris: Objectius de la metodologia qualitativa.
2. Coneixement d'experiències en el treball de camp
3. Experiències pràctiques en un projecte de recerca

Mòdul 4: Els estudis i coneixements de sistemes de cura en societats africanes

1. Sistemes tradicionals dels pobles
2. Sistemes tradicionals i sincretismes
3. Altres sistemes de cura: Conceptes

Mòdul 5: Salut i Pluralisme mèdic - migracions

1. L'antropologia mèdica en els estudis de les migracions
2. Diversitat cultural i salut. Aspectes culturals i la seva influència a la salut i malaltia. Diferències en els processos i representacions de salut i malaltia

3. Els itineraris terapèutics: estudi de cas. Observació participant explicació i seminari
4. Formació dins dels estudis sanitaris: societats pluriculturals (taller)

Mòdul 6: Les xarxes sociosanitàries de suport des d'una perspectiva global

1. La societat civil i processos de salut i malaltia. Recorreguts o itineraris terapèutics, exemple (estudi de cas)

Mòdul 7: Canvis i adaptacions del Sistema Sanitari: La dualitat de sistemes mèdics. Medicina oficial i medicina folk

1. Problemàtiques existents en l'atenció: Interaccions-comunicació
2. Estratègies d'atenció dins dels serveis: programes i protocols, professionals
3. Noves teràpies nous models o implementació d'estratègies de cura

AVALUACIÓ:

- Avaluació bibliografia, fitxes de lectura com a treball pràctic (20% de la nota final de l'assignatura)
- Seminaris participatius: aportacions dels estudiants (15% de la nota final de l'assignatura)
- Tallers pràctics adquisició de competències (10% de la nota final de l'assignatura)
- 1a prova teòrica escrita/ de continguts 25%
- 2a prova teòrica escrita/avaluació de l'assaig escrit que l'estudiant presenta a final de curs (30% de la nota final de l'assignatura)

S'avaluen els següents aspectes relacionats amb les competències adquirides al llarg del semestre:

- Capacitat d'argumentació teòrica de la documentació bibliogràfica
- Capacitat de discussió i síntesi sobre els autors
- Adquisició de les competències dirigides a l'atenció de la diversitat
- L'adquisició de reflexió i coneixement d'un cas pràctic o d'una situació
- Capacitat de comprendre l'alteritat i d'assolir una atenció pluralista

BIBLIOGRAFIA:

- Comelles, J.M.; Martínez, A. (1993) *Enfermedad, cultura i sociedad*. Madrid: Eudema Antropologia
- Fresquet Febrer, J.L. (2006) *Salut, Malaltia i Cultura*. València: UV.
- Laplantine François (1999) *Antropología de la Enfermedad*. Buenos Aires: Del Sol.
- Mallart i Guimerà, Ll. (2000) *Okupes a l'Àfrica*. Barcelona: La Campana.
- Mallart i Guimerà, Ll. (1992) *Sóc fill dels Evuzok*, 1º ed. Barcelona: La Campana.
- *Martínez Hernaéz, Ángel (2008) *Antropología Médica, Teorías sobre la cultura, el poder y la enfermedad*.
- Moreno Preciado, M. (2008) *El cuidado del otro*. Barcelona: Bellaterra.
- Sontag, Susan (1997) *La malaltia com a metàfora*, Barcelona: Empúries.

* Les lectures marcades les treballaran els alumnes, es presentaran en fitxes i es discutiran en els seminaris

- *Lesley Lowes; Ian Hulatt (2005) *Involving Service Users in Health and Social Care Researched*. London: Routledge
- *Mallart i Guimerà, L. (comp.) (1993) *Ser hombre, ser alguien. Ritos e iniciaciones en el Sur del Camerun*. Barcelona: UAB
- *Menéndez, E.L. (2002) *La parte negada de la cultura*. Barcelona: Bellaterra.
- *Claude Lévi-Strauss, (1984) *La mirada distante*. Barcelona: Vergara.
- Mallart i Guimerà, Ll. (2000) *Okupes a l'Àfrica*. Barcelona: La Campana.
- Michel Kenny; Jesús de Miguel (comp.) (1980) *La antropología médica en España*, Barcelona: Anagrama.

Les lectures marcades per als seminaris poden estar subjectes a algun canvi en funció de una temàtica d'interès recent o actual en el procés de salut/malaltia

Estudi del Cos Humà II

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà I, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat. Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

L'assignatura d'Estudi del Cos Humà II té com a objectiu principal que els estudiants adquireixin:

- Coneixements generals de l'estructura i funcionament del cos humà.
- Coneixements bàsics de l'estructura osteomuscular.
- Coneixements de les diferents parts de l'anatomia humana.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer i identificar l'estructura i funció del cos humà.
- Comprendre les bases moleculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits.

CONTINGUTS:

1. Locomotor
 1. Retrosoma. Columna vertebral i musculatura.
 2. Extremitat inferior.
 3. Extremitat superior.
 4. Tòrax.
 5. Abdomen.
 6. Crani, cara, coll.
1. Respiratori
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. Mecànica respiratòria.
 3. Intercanvi de gasos.
 4. Transport de gasos per la sang.
 5. Regulació de la respiració.

1. Cardiocirculatori
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. La bomba. Aspectes mecànics i elèctrics.
 3. Regulació de la circulació. Pressió i pols.

1. Renal
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. Funcions del ronyó.
 3. Mecanismes de filtració, reabsorció i secreció.
 4. Activitat osmòtica del ronyó.
 5. Funcions del ronyó en la regulació de l'equilibri àcid-base.
 6. La micció.

1. Digestiu
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. Masticació, deglució. Motilitat de boca i esòfag.
 3. Digestió salival.
 4. Digestió gàstrica.
 5. Digestió intestinal.
 6. Estructura funcional del fetge i la vesícula biliar.
 7. Pàncreas digestiu.
 8. Trànsit i absorció intestinal. Defecació.

1. Nervis
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. Organització dels centres nerviosos.
 3. Reflexos somàtics de la medulla espinal.
 4. Escorça motora primària i sistema piramidal.
 5. Sistema extrapiramidal.
 6. Funcions del cerebel.
 7. Sistema nerviós vegetatiu.
 8. Reflexos condicionats.

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada de les activitats dirigides, autònomes o en grups, ja siguin teòriques o pràctiques. La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres:

- 80% examen final.
- 20% avaluació continuada

BIBLIOGRAFIA:

- Perlemuter, Léon. (1999). *Anatomo-fisiología*. Barcelona: Masson.
- Gilroy, Anne M. (2008). *Prometheus: Atlas de anatomía*. Buenos Aires: Médica Panamericana.
- Nguyen, S.H. (2007). *Manual de anatomía y fisiología humana*. Madrid: DAE.
- Agur, A.M.R. (1994). *Atlas de anatomía de Grant*. Madrid: Médica Panamericana.
- Moore, Keith L. (1993). *Anatomía com orientación clínica*. Madrid: Médica Panamericana.
- Tixa, Serge. (2006). *Atlas de anatomía palpatoria: investigación manual de superficie*. Amsterdam; Barcelona: Elsevier Masson.

- Moore, Keith L. (2009). *Fundamentos de anatomía: com orientación clínica*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Thibodeau, Gary A. (2008). *Estructura del cuerpo humano*. Amsterdam; Barcelona: Elsevier.
- Tortosa, Gerard J. (2008). *Introducción al cuerpo humano: fundamentos de anatomía y fisiología*. Mèxic: Médica Panamericana.
- Lippert, Herbert. (2005). *Estructura y morfología del cuerpo humano*. Madrid: Marbán.
- Vigué, Jordi; Martín, Emilio. (2006). *Atlas del cuerpo humano: anatomía, histología, patologías*. Madrid: Difusión Avances de Enfermería.

Salut Pública

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal d'Infermeria Comunitària. Simparteix en la iniciació de la formació bàsica d'infermeria. Simparteix en la iniciació de la formació bàsica d'infermeria i es relaciona amb altres assignatures de primer curs i següents. En l'assignatura de Salut Pública es pretén que l'estudiant conegui i compregui les bases conceptuals de la Salut Pública i les àrees de coneixement necessàries per al seu desenvolupament i gestió. Per cursar aquesta assignatura no cal cap requisit previ.

Actualment, la Salut Pública, pren una posició predominant en els estudis d'infermeria per la seva implicació en fomentar els estils de vida saludables. Seguint les directrius marcades per la OMS, els fisioterapeutes participen en els equips multidisciplinars d'Atenció Primària creant i executant programes de Promoció de la salut i de prevenció de malalties i lesions. D'altra banda, el seu àmbit d'actuació s'estén fins al món laboral i escolar, entre d'altres, aportant els seus coneixements per millorar la qualitat de vida dels diferents grups de població.

L'assignatura de Salut Pública té com objectius que l'estudiant sigui capaç de:

- Comprendre la salut com un concepte ampli i la seva implicació en l'atenció sanitària.
- Comprendre la Salut Pública i les seves accions dirigides a la salut de la població.
- Definir el Sistema Sanitari Espanyol i la seva organització, i comparar-lo amb altres models
- Relacionar els factors i els problemes de l'entorn amb el procés salut-malaltia i l'atenció d'infermeria.
- Reconèixer les utilitats de l'epidemiologia, la demografia i la microbiologia en l'àmbit de la Salut Pública
- Identificar les accions preventives adequades als problemes de salut.
- Conèixer els aspectes jurídics generals relacionats amb l'atenció sanitària

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer el Sistema Sanitari Espanyol.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
- Aplicar els mètodes i procediments necessaris en el seu àmbit per identificar els problemes de salut més rellevants en una comunitat.
- Descriure els fonaments del nivell primari de salut i les activitats a desenvolupar per proporcionar una

cura integral d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Salut i els seus determinants.

1. Salut i malaltia. Concepte i definicions
2. Evolució i enfocaments. Procés salut-malaltia
3. Determinants del procés salut-malaltia
4. Estil de vida i biologia humana.
5. Origen, evolució i transmissió de la malaltia. Malalties cròniques.

Mòdul 2: Atenció sanitària

1. Atenció de salut. Modalitats d'atenció sanitària
2. Salut Pública i Salut comunitària : conceptes i evolució.
3. Atenció Primària de Salut: filosofia i fonaments
4. Promoció de la salut. Participació Comunitària
5. Prevenció de la malaltia. Immunitat.

Mòdul 3: El Medi ambient i la salut

1. Coneixement dels factors del medi ambient i la seva influència en la salut de la població
 1. Atmosfera, aigua, el sol, i els seus contaminants.
 2. Contaminació per residus sòlids (gestió dels residus sanitaris).
 3. Contaminació física: per radiacions, per soroll.
2. Microbiologia bàsica
 1. Característiques generals: virus, bacteris, protozous, fongs i helmints
 2. Interaccions microbianes amb els humans.
 3. Malalties transmissibles

Mòdul 4: Estudi de les poblacions i els seus problemes de salut: Mesures en salut pública i fonts d'informació.

1. Demografia
 1. Conceptes demogràfics bàsics.
 2. Estructura de la població.
 3. Dinàmica de la població.
 4. Tendències demogràfiques.
2. Epidemiologia
 1. Conceptes i usos de l'epidemiologia
 2. Mesures de freqüència de la malaltia: prevalença i incidència
 3. Disseny de estudis epidemiològics
 4. Cribratges
 5. Vigilància epidemiològica

Mòdul 5: Aspectes jurídics relacionats amb la professió

1. La relació jurídica amb l'usuari.
2. Norma jurídica: concepte, vigència i publicitat
3. El dret civil: la persona humana
4. El dret penal: concepte general. Delictes sobre responsabilitat
5. Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS)

Mòdul 6: Organització i legislació sanitària

1. Sistema Sanitari i Models.
2. Sistema sanitari espanyol i Llei General de Sanitat.
3. Sistema sanitari català i Llei d'Ordenació Sanitària. Altres CCAA
4. O.M.S i altres organismes internacionals.

AVALUACIÓ:

Avaluació Continuada

- *Avaluació part pràctica*: exercicis, lectures, treballs individuals i en grup, presentacions orals, participació a classe (40% de la nota final de l'assignatura).
- *Avaluació part teòrica*: proves objectives individuals sobre el temari (60% de la nota final de l'assignatura).

Ambdues parts cal aprovar-les de manera independent amb una puntuació igual o superior al 50% per tal de obtenir la nota final de l'assignatura.

Els criteris d'avaluació es concretaran a l'inici de l'assignatura.

En cas de no superar l'avaluació continuada hi haurà una prova de recuperació (de la totalitat de la part suspesa) coincidint amb la convocatòria oficial de febrer.

BIBLIOGRAFIA:

- Álvarez, C.; Peiró, S. (eds.) (2000). *La salud pública ante los desafíos de un nuevo siglo*. Informe SESPAS 2000. (Granada: EASP).
- Ashton, J.; Seymour, H. (1990), *La nueva Salud Pública*. Barcelona: Masson.
- Ahlbom, A.; Nonell, S. (1987) *Fundamentos de Epidemiología*. Madrid: Siglo XX.
- De la Rosa, M.; Prieto, J.; Navarro, J.M. (2011). *Microbiología en Ciencias de la Salud. Conceptos y Aplicaciones*. 3a. ed. Barcelona: Elsevier.
- Fernández, E. (1998), Internet i Salut Pública. Rev. *Gaceta Sanitaria* 1998; 12:176-181
- Frías Osuna, A. (2000), *Salud Pública y educación para la salud*. Barcelona: Masson.
- Generalitat de Catalunya (1990). *Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya*. Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social.
- Hernández Aguado, Ildelfonso (2005). *Manual de epidemiología y salud pública para licenciaturas y diplomatura en ciencias de la salud*. Madrid [et al.] Médica Panamericana cop.
- Jenicek, M.; Cléroux R. (1990) *Epidemiología. Principios Tecnicas. Aplicaciones*. Barcelona: Salvat.
- Jimenez Orantes, M. (1993) *Legislación / Derecho sanitario. Introducción al derecho*. Barcelona: Jims.
- Ley General de Sanidad BOE núm,102 pag. 15215 (29/4/86)
- Martín Zurro, A.; Cano, J.F. (2008) *Atención Primaria: conceptos, organización y práctica clínica*. (2 vol.) Madrid: Elsevier
- Piedrola Gil, et. al. (2008), *Medicina Preventiva y Salud Pública*. Barcelona: Masson-Salvat.
- Ministerio de Sanidad i consumo <http://www.msc.es>
- Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya <http://www.gencat/salut>
- OMS <http://www.who.org>
- Administración Sanitaria Siglo XXI.Doyma. http://www.elsevier.es/home/ctl_servlet?_f=110
- Journal of Public Health. <http://jpubhealth.oxfordjournals.org/>
- Public Health Nursing. <http://www.wiley.com/bw/journal.asp?ref=0737-1209>

Els professors afegiran bibliografia específica i altres fonts de documentació per a cada tema.

Tenir Cura: Desenvolupament de la Funció d'Infermeria

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica de Fonaments Teòrics i Metodològics de la Infermeria. Es correspon amb la iniciació en la formació específica de la professió d'Infermeria. A Tenir Cura: Desenvolupament de la Funció d'Infermeria es pretén que l'estudiant s'iniciï en l'aplicació del Procés d'Atenció d'Infermeria (PAI) per tal de desenvolupar les funcions de la disciplina infermera. Per al desenvolupament d'aquesta assignatura és recomanable que l'estudiant hagi cursat l'assignatura d'Història i Fonaments d'Infermeria

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.
- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.

CONTINGUTS:

1. Introducció al Procés d'Atenció d'Infermeria (PAI):
 1. Valoració
 2. Anàlisi i interpretació de les dades. Taxonomia NANDA
 3. Planificació: Resultats d'Infermeria (NOC) i Intervencions d'Infermeria (NIC)
 4. Execució
 5. Avaluació
2. Interrelació entre etiquetes diagnòstiques NANDA, resultats (NOC) i intervencions (NIC) d'Infermeria partint del model de Virgínia Henderson.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Prova 1: Contingut teòric (50% de la nota final de l'assignatura)
- Prova 2: Contingut seminaris (10% de la nota final de l'assignatura)
- Prova 3: Anàlisi de dades d'un cas pràctic (10% de la nota de l'assignatura)
- Prova 4: Aplicació NOC i NIC a partir d'un cas pràctic (5% de la nota de l'assignatura)
- Resolució d'exercicis/casos que es treballaran al llarg de l'assignatura (10% de la nota de l'assignatura)
- Assistència obligatòria als seminaris pràctics (5% de la nota final de l'assignatura)
- Treball cooperatiu (10% de la nota final de l'assignatura) Avaluació competències G1/ G9 / G12 / G21

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Alfaro-LeFevre, R. (2002). *Aplicación del proceso enfermero. Guía paso a paso*. 4a ed. Barcelona: Masson.
- Alfaro-LeFevre, R. (2003). *Aplicación del proceso enfermero. Fomentar el cuidado en colaboración*. 5a ed. Barcelona: Masson.
- Bulechek, G. M.(2009). *Clasificación de intervenciones de enfermería (NIC)*. 5a ed. Madrid: Elsevier.
- Fernández Ferrín, C. (2000). *Enfermería Fundamental*. Barcelona: Masson.
- Hernández-Conesa, J.M. i altres. (2003) *Fundamentos de la enfermería. Teoría y método*. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.
- Hogston, R. i Marjoram, B. (2008). *Fundamentos de la práctica de enfermería*. 3a ed. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.
- Kozier, B. i altres (2008). *Fundamentos de enfermería*. 8a ed. Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.
- Luís, M.T. (2008). *Los diagnósticos enfermeros*. 8a ed. Madrid: Elsevier-Masson.
- Moorhead, S. (2009). *Clasificación de resultados de enfermería (NOC)*. 4a ed. Madrid: Elsevier.
- NANDA Internacional. (2007). *Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2007-2008*. Madrid: Elsevier.
- Potter, P.A. (2001). *Fundamentos de enfermería*. 5a ed. Madrid: Elsevier.
- Vázquez Chozas, J.M. i altres. (2008). *El proceso de atención de enfermería: teoría y práctica*. Alcalá de Guadaíra (Sevilla): MAD.

ASSIGNATURES DE SEGON CURS

Bioètica

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria d'Ètica i pretén donar a conèixer els continguts essencials tant de la bioètica fonamental com de la bioètica clínica. La bioètica és una disciplina que vol ajudar l'estudiant perquè pugui ser un bon professional de la salut, sobretot des de la vessant d'actituds i valors ètics. La primera part pretén introduir l'estudiant en els coneixements bàsics de la bioètica i altres disciplines que hi estan relacionades. En la segona part s'abordaran qüestions que plantegen problemes ètics i jurídics en l'àmbit de les ciències de la vida i les ciències de la salut.

Els objectius de l'assignatura de bioètica pretenen que l'estudiant:

- Compregui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la professió infermera.
- Conegui i assumeixi els valors i actituds que configuren la professió infermera i les disposicions pròpies del seu codi deontològic.
- Identifiqui i analitzi qüestions ètiques que es plantegen en la seva professió i aprengui a donar-hi respostes fonamentades.
- S'iniciï en el coneixement dels criteris ètics i metodologies que s'utilitzen en bioètica per prendre decisions.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aprendre.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer la legislació aplicable i el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, inspirat en el codi europeu d'ètica i deontologia d'infermeria.

CONTINGUTS:

1. Antropologia
 1. L'home un ésser pluridimensional i plurirelacional.
 2. La dimensió ètica de la persona humana.
 3. La dignitat humana.
2. Ètica
 1. Moral i ètica.
 2. Les dues dimensions de la vida moral.
 3. Teories ètiques.

3. Deontologia
 1. Deontologia i codis deontològics.
 2. Els deures professionals i l'excel·lència professional.
 3. Presentació i anàlisi d'alguns codis deontològics de l'àmbit sanitari.
4. Bioètica
 1. Naturalesa i objectius de la bioètica.
 2. Criteris i metodologies per a prendre decisions.
 3. Comitès de bioètica.
5. Biodret
 1. Concepte de biodret.
 2. Relacions entre ètica i dret.
 3. Responsabilitat jurídica dels professionals de la salut.
 4. Aspectes a tenir en compte en la política legislativa en l'àmbit de les ciències de la salut.
6. Drets humans
 1. Concepte i fonaments dels drets humans.
 2. Les tres generacions de drets humans.
 3. La protecció dels drets humans.
7. Drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària
 1. El malalt subjecte de drets i deures.
 2. Cartes de drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària.
8. Final de la vida
 1. Morir avui.
 2. Aspectes ètics de les intervencions en el final de la vida: obstinació terapèutica, eutanàsia, suïcidi assistit i cures paliatives.
 3. Documents de voluntats anticipades.
9. Inici de la vida
 1. Estatut epistemològic de l'embrió.
 2. Aspectes ètics i legals en l'inici de la vida.
10. Dret a la informació i el consentiment informat
 1. Dret a la informació i consentiment informat: fonamentació ètica.
 2. El consentiment informat: un procés.
 3. Excepcions.
 4. Els formularis de consentiment informat.
11. Intimitat i confidencialitat
 1. Intimitat i confidencialitat: concepte i fonamentació ètica
 2. Regulació ètica i jurídica.
 3. Excepcions.
 4. Dificultats actuals en la protecció de la intimitat i la confidencialitat.
12. Investigació amb éssers humans
 1. Problemes ètics entorn de la investigació amb éssers humans.
 2. Criteris ètics per a la investigació.
 3. La investigació amb animals: el debat sobre els drets dels animals.
13. Ètica ambiental o ecoètica
 1. Els grans problemes medioambientals.
 2. Diversitat d'ètiques ambientals.
 3. Algunes propostes normatives.

AVALUACIÓ:

- Contínua (30%): Lectura de textos, resolució de casos pràctics, seminaris.
- Final (70%): Prova escrita sobre els continguts del temari.

BIBLIOGRAFIA:

- Beauchamp, T.L.; Childress, J.F. (1999). *Principios de ética biomédica*. Barcelona: Masson.
- Camps, V. (2005). *La voluntad de vivir*. Barcelona: Ariel.
- Couceiro, A. (ed.) (1999). *Bioética para clínicos*. Madrid: Triacastela.
- Cortina, A. (1996). *El quehacer ético*. Madrid: Santillana.
- Davis, A.J.; Tschudin, V.; De Raeve, L. (eds.) (2009). *Ética en enfermería. Conceptos fundamentales de su enseñanza*. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D. (2007). *Fundamentos de bioética*. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D. (2007). *Procedimientos de decisión en ética clínica*. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D. (2004). *Como los arqueros al blanco*. Madrid: Triacastela.
- Gracia, D.; Júdez, J. (eds.) (2004). *Ética en la práctica clínica*. Madrid: Triacastela.
- Jonson, A. (2005). *Ética clínica*. Barcelona: Ariel.
- Rodríguez, J.M. (2008). *Ética y derechos humanos en la era biotecnológica*. Madrid: Dykinson.
- Simón, P. (2000). *El consentimiento informado*. Madrid: Triacastela.
- Torralba, F. (1998). *Antropología del cuidar*. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina IBB.
- Torralba, F. (2002). *Ética del cuidar*. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina IBB.

Fisiopatologia

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu principal que els estudiants adquireixin:

- Coneixements més complets i aplicats sobre la Fisiologia (funcionament normal del cos humà) i la Bioquímica. És imprescindible una bona base de coneixements d'estructura i funció del cos humà.
- Coneixements sobre els mecanismes de producció de les malalties en els diferents nivells (molecular, cel·lular, tisular, d'òrgans i sistèmic)
- Coneixements sobre les repercussions de les alteracions fisiològiques sobre l'organisme
- Coneixements sobre les manifestacions clíniques més importants que provoquen els canvis fisiopatològics sobre l'organisme.
- Coneixements sobre la terminologia mèdica específica.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer els processos fisiopatològics i les seves manifestacions i els factors de risc que determinen els estats de salut i malaltia en les diferents etapes del cicle vital.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Fisiopatologia general. Patologia general bàsica

1. Concepte de salut i malaltia. Terminologia. Historia Clínica.
2. Adaptació, lesió i mort cel·lular.
3. Alteracions genètiques. Patogènesis de les malalties hereditàries. Alteracions congènites.
4. Neoplàsies. Biologia del càncer: transformació cel·lular i oncògens.
5. Alteracions de la temperatura corporal: Hipertèrmia, hipotèrmia i febre.
6. Resposta sistèmica a l'agressió (Reacció general al estrès): Estrès i adaptació.
7. Resposta de l'organisme a la lesió: Inflamació. Reparació cel·lular i cicatrització.
8. Malaltia infecciosa.
9. Fisiopatologia del sistema immune (I): Hipersensibilitat i al·lèrgia. Autoimmunitat. Immunodeficiència.
10. Fisiopatologia del sistema immune (II): Immunosupressió i trasplantament d'òrgans.
11. Fisiopatologia de l'envelliment.

Mòdul 2: Aparell Respiratori

1. Estructura i funció: Ventilació. Difusió. Perfusió.
2. Relacions ventilació-perfusió
3. Transport de gas a la perifèria
4. Control de la ventilació
5. Mecànica de la respiració
6. Patologia restrictiva, obstructiva i vascular. Espirometria
7. Insuficiència respiratòria. Gasometria.

Mòdul 3: Aparell Cardiovascular

1. Fisiopatologia de la contractibilitat. Insuficiència cardíaca. Semiologia i tipus. Mecanismes de compensació i repercussions sistèmiques. Hipertròfia i dilatació
2. Fisiopatologia de la conducció i del ritme cardíac. Arítmies.
3. Fisiopatologia valvular. Estenosis i insuficiència. Repercussions sistèmiques.
4. Fisiopatologia de la circulació coronària. Síndromes coronaris. Epidemiologia i factors de risc.
5. Insuficiència circulatòria aguda. Xoc. Síncope.
6. Fisiopatologia de la circulació perifèrica arterial i venosa.

Mòdul 4: La sang

1. Fisiopatologia general de l'hematopoesi. Aplàssia medular. Síndrome mieloproliferatiu. Síndrome mielodisplàsic.
2. Fisiopatologia dels hematies. Síndrome anèmic (hemorràgia, ferropènia i hemòlisi). Síndrome policitàmic. Grups sanguinis. Sistema ABO i Rh. Transfusions
3. Fisiopatologia dels leucòcits. Leucocitosi i leucopènia. Síndrome leucèmic.
4. Fisiopatologia dels limfòcits i òrgans limfoides. Adenomegàlies. Esplenisme.
5. Fisiopatologia de l'hemostàsia. Alteracions de les plaquetes i de la coagulació. Trombocitosi i trombopènia. Diatesis hemorràgica. Síndrome de hipercoagulabilitat (trombofilia). Coagulació intravascular disseminada.

Mòdul 5: Sistema Endocrí, Metabolisme i Nutrició

1. Fisiologia hormonal. Tipus i mecanisme d'acció. Regulació hormonal. Hipo i hiperfunció.
2. Fisiopatologia de l'eix hipotàlem-hipofisari. Adenohipòfisi i neurohipòfisi.
3. Fisiopatologia de la tiroides.
4. Fisiopatologia de les glàndules suprarenals
5. Fisiopatologia de les hormones gonadals
6. Fisiopatologia del creixement.
7. Fisiopatologia de les paratiroides i del metabolisme del calci, fòsfor i magnesi.
8. Fisiopatologia del metabolisme dels glúcids: Diabetis Mellitus.
9. Fisiopatologia del metabolisme dels lípids. Hiperlipoproteinèmies.
10. Fisiopatologia del metabolisme de les proteïnes. Amiloidosi.
11. Obesitat. Síndrome metabòlic
12. Desnutrició. Anorèxia. Alteracions de les vitamines.

Mòdul 6: Aparell Digestiu:

1. Fisiopatologia de la motilitat del tub digestiu: Disfàgia. Reflux. Estrenyiment. Ileo.
2. Fisiopatologia de la secreció del tub digestiu: Hiperclorhídria. Hipergastrinèmia.
3. Fisiopatologia de la digestió i de l'absorció. Síndrome de malaabsorció. Diarrea.
4. Fisiopatologia hepatobiliar. Icterícia i colostasi. Insuficiència hepatocel·lular. Hipertensió portal
5. Fisiopatologia del pàncreas exocrí.
6. Fisiopatologia de la circulació del tub digestiu: Hemorràgia digestiva. Isquèmia mesentèrica. (Sisíno, pag. 332)

Mòdul 7: Aparell Urinari

1. Fisiologia renal
2. Insuficiència renal aguda i crònica.
3. Alteracions de l'equilibri hidroelectrolític.
4. Alteracions de l'equilibri àcid-base.
5. Fisiopatologia de les vies urinàries i de la micció. Infecció. Obstrucció. Retenció aguda. Incontinència

Mòdul 8: Neurologia

1. Fisiopatologia del còrtex cerebral (I): Síndromes corticals funcionals: apràxia, agnòsia, afàsia, amnèsia.
2. Fisiopatologia del còrtex cerebral (II): Síndromes topogràfics: frontal, parietal, temporal, occipital.
3. Fisiopatologia de la motilitat voluntària, to muscular i reflexos.
4. Síndrome piramidal (primera motoneurona). Síndrome de la segona motoneurona.
5. Fisiopatologia de la sensibilitat. Tacte. Dolor. Temperatura.
6. Fisiopatologia de la medul·la espinal. Síndromes medul·lars.
7. Fisiopatologia de la coordinació motora, equilibri i marxa. Síndrome cerebel·lós
8. Fisiopatologia dels nuclis de la base. Parkinsonisme. Síndromes hiperkinètics.
9. Fisiopatologia de la consciència. Alteracions del son. Coma.
10. Fisiopatologia de les demències.
11. Estat confusional agut. Deliris
12. Síndrome epilèptic.
13. Meningisme. Hidrocefàlia. Síndrome d'hipertensió intracranial.

Mòdul 9: Aparell Locomotor

1. Fisiopatologia òssia:
 1. Fisiologia òssia. Remodelació
 2. Fisiopatologia del metabolisme fosfocàlcic.
 3. Osteopaties metabòliques. Raquitisme i osteomalàcia. Vit. D. Osteodistrofia renal. Malaltia de Paget.
 4. Osteoporosi. Hiperostosi
 5. Estudi general de la infecció òssia. Fisiopatologia. Osteomielitis i osteïtis.
 6. Necrosi òssia avascular
 7. Estudi general de les fractures. Concepte. Etiologia. Mecanismes de producció. Reparació i fases. Clínica general.
 8. Pseudoartrosi.
2. Fisiopatologia articular
 1. Fisiologia articular

2. Artropaties inflamatories. Artritis i poliartritis
 3. Artropaties degeneratives. Artrosi
 4. Alteracions de la mobilitat. Rigidesa i laxitud. Luxació i subluxació
3. Fisiopatologia del múscul estriat esquelètic
1. Fisiologia del múscul esquelètic.
 2. Manifestacions de lesió muscular: debilitat, miàlgia, alteracions de la massa muscular (atrofia-hipertrofia)
 3. Alteracions de la contracció muscular: distonia, tetània, miotonia, rampes.
 4. Miopaties inflamatòries.
 5. Rabdomiòlisi.

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques.
- Realització de treballs.
- Prova final (preguntes tipus test i preguntes curtes)

La nota final s'obté dels següents paràmetres.

- 70 % Examen final
- 30 % Avaluació continuada (activitats dirigides i autònomes)
- Assistència a classe

BIBLIOGRAFIA:

- García-Conde, J. (2003). *Patología general. Semiología clínica y fisiopatología*. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill.
- Guyton, A.C. (2006). *Tratado de fisiología médica*. 11ª ed. Madrid: Elsevier.
- Laso, F.J. (2004). *Patología general*. Barcelona: Masson.
- Moore, K.L. (2009). *Fundamentos de anatomía: con orientación clínica*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Müller-Sterl, W. (2008). *Bioquímica. Fundamentos para Medicina y Ciencias de la Vida*. Barcelona: Reverté, 2008.
- Nguyen, S.H. (2007). *Manual de anatomía y fisiología humana*. Madrid: DAE.
- Pérez Arellano, J.L. (2006). *Manual de Patología General*. Sisinio de Castro. 6ª ed. Barcelona: Masson.
- Porth, C.M. (2006). *Fisiopatología*. 7ª ed. Madrid: Panamericana.
- Thibodeau, G.A. (2007). *Anatomía y fisiología*. 6ª ed. Madrid: Elsevier.
- Tortosa, G.J. (2006). *Principios de anatomía y fisiología*. 11ª ed. Mèxic: Médica Panamericana.
- West, J.B. (2008). *Fisiopatología Pulmonar*. 7ª ed. Lippincott Williams & Wilkins.

Infermeria Comunitària I

Crèdits: 3.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura d'Infermeria Comunitària I forma part de la matèria Infermeria Comunitària i és de caràcter obligatòria. Està relacionada amb l'assignatura de Salut Pública, la de Comunicació i Educació per a la salut i Bioestadística, entre altres, de primer de grau. I té una continuïtat amb l'assignatura Infermeria Comunitària II.

En aquesta assignatura s'aprofundeixen els coneixements sobre la comunitat i el paper dels professionals d'infermeria en el treball comunitari. S'aporten recursos per a la identificació de necessitats i planificació d'intervencions, així com el coneixement de registres i fonts d'informació per a la recollida de dades.

L'assignatura d'Infermeria Comunitària I té com objectius que l'estudiant sigui capaç de:

- Descriure les característiques d'una comunitat i grups d'aquesta, i les seves necessitats en salut.
- Conèixer l'Atenció Primària de Salut, principis, estratègies i característiques.
- Identificar les funcions d'infermeria com a component de l'Equip d'Atenció Primària (EAP) i el seu rol en la comunitat
- Planificar i portar a terme intervencions comunitàries

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Comprendre les teories de l'aprenentatge que s'han d'aplicar en l'educació per la salut i en el propi procés d'aprenentatge al llarg de la vida.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer el Sistema Sanitari Espanyol.
- Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
- Identificar i analitzar la influència de factors interns i externs en el nivell de salut d'individus i grups.
- Aplicar els mètodes i procediments necessaris en el seu àmbit per identificar els problemes de salut més rellevants en una comunitat.
- Descriure els fonaments del nivell primari de salut i les activitats a desenvolupar per proporcionar una

cura integral d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat.

- Comprendre la funció, les activitats i l'actitud cooperativa que el professional ha de desenvolupar en un equip d'Atenció Primària de Salut.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.

CONTINGUTS:

1. Mòdul: Salut Comunitària i Atenció Primària de Salut.
 1. Organització de l'Atenció Primària de Salut (APS) en el marc del sistema sanitari. Àmbits d'actuació
 2. Salut comunitària. Fonaments i característiques
 3. Infermeria Comunitària. Fonaments i evolució
 4. Influència social en la vida comunitària i familiar
 5. Equip d'Atenció Primària (EAP). Infermeria en l'EAP
 6. Registres i TIC a l'APS
2. Mòdul 2: APOC.
 1. Atenció Primària Orientada a la Comunitat (APOC). Identificació de necessitats de salut de la comunitat
 2. Fonts d'informació en salut comunitària
 3. Grups comunitaris
 4. Planificació d'intervencions dirigides a grups de la comunitat i a la comunitat
 5. Recursos per a les intervencions comunitàries. Intervenció comunitària

AVALUACIÓ:

Proves subjectives per avaluar continguts teòrics i activitats per avaluar els continguts pràctics, de forma continuada.

- Avaluació continuada: exercicis, lectures, treballs, presentacions orals, assistència i participació a classe (60% de la nota final de l'assignatura).
- Prova o proves escrita/es sobre el temari (40% de la nota final de l'assignatura).

Totes les parts cal aprovar-les de manera independent amb una puntuació igual o superior a 5 per tal d'obtenir la nota final de l'assignatura.

Els criteris d'avaluació es concretaran a l'inici de l'assignatura

BIBLIOGRAFIA:

- Alfonso, M.T. *Enfermería comunitaria I. Salud Pública*. Sèrie «Master de enfermería». Barcelona: Masson, 2002.
- Caja, C. *Enfermería comunitaria I. Epidemiología*. Sèrie «Master de enfermería». Barcelona: Masson, 2002.
- Frías Osuna, A. *Enfermería comunitaria*. Barcelona: Masson, 2000.
- García Suso, A.; Vera Cortés, M.; Campo Osaba, A. *Enfermería Comunitaria*. Sèrie «Enfermería S 21». Madrid: Difusión Avances Enfermería, 2001.
- Lilienfeld, A.; Lilienfeld, D. *Fundamentos de epidemiología*. Argentina: Fondo Educativo Iberoamericano, 1986.
- Muñoz Mansilla, J. *Enfermería en Atención Primaria de Salud. Actualizaciones en enfermería*. Madrid: Olalla-Funden, 1996.
- Martín Zurro, A.; Cano Pérez, J.F. *Manual de la Atención Primaria*. 4a ed. Madrid: Hancourt-Brace, 1999.
- OMS. *Nuevas tendencias de educación sanitaria en la atención primaria de salud*. Ginebra. Sèrie

«Informes Técnicos», n. 690, 1984.

- Paret, H. *Introducció a la salut comunitària*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- Sánchez Moreno, A. i altres *Enfermería comunitaria 1: concepto de salud y factores que la condicionan*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2000.
- Sánchez Moreno, A. i altres *Enfermería comunitaria 2: epidemiología y enfermería*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2000.
- Sánchez Moreno, A. i altres *Enfermería comunitaria 3: Actuación de enfermería comunitaria. Sistemas y programas de salud*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2000.

Els professors afegiran bibliografia específica i altres fonts de documentació per a cada tema.

Pràcticum I

Crèdits: 15.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Per tal de conèixer la Infermeria com a disciplina i a l'hora adquirir i desenvolupar competències professionals específiques, en l'assignatura de Pràcticum I l'estudiant ha de:

- Realitzar i desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres a partir de simuladors anatòmics i maniquins.
- Adquirir habilitats, destreses i aptituds a través de la formació pràctica en un centre sociosanitari/residència aplicant els coneixements, habilitats i actituds apreses en les diferents assignatures.
- Identificar la seqüència de prioritats a l'hora de proporcionar primers auxilis a una persona accidentada o amb una alteració sobtada de l'estat de salut.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonalmentals.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.

CONTINGUTS:

1. Control de la infecció.
 1. Prevenció i control de la infecció hospitalària
 2. Esterilització
 3. Mesures de precaució estàndard i aïllaments
 4. Col·locació de guants estèrils.
2. Control respiratori. Intervencions per fomentar la permeabilitat de les vies aèries.
 1. Oxigenoteràpia, nebulitzacions
 2. Fisioteràpia respiratòria
 3. Aspiració de secrecions
3. Maneig de líquids.
 1. Sondatge vesical
4. Cures a persones amb necessitats especials de nutrició.
 1. Sondatge nasogàstric (S.N.G)
 2. Nutrició enteral
 3. Nutrició parenteral
5. Tècniques de preparació i administració de medicació.
 1. Preparació de medicació parenteral
 2. Maneig dels diferents equips de serumteràpia
 3. Tècniques d'administració: subcutània, intradèrmica, intramuscular i endovenosa
 4. Tècnica de cateterització venosa, extracció mostra de sang
6. Control de la pell/ferides.
 1. Cura de drenatges
 2. Cura de ferides
7. Proves diagnòstiques.
 1. Cures pre i post exploracions
8. Mobilitzacions.
 1. Mobilitzacions a l'usuari amb situacions de dependència
9. Primers auxilis.
 1. Introducció als primers auxilis
 2. Actuació general davant d'una emergència
 3. Obstrucció de la via aèria
 4. Suport vital bàsic (SVB) i desfibril·lador extern automàtic (DEA)
 5. Control de l'hemorràgia
 6. Actuació bàsica en traumatismes
 7. Alteració de la consciència
 8. Alteració neurològica
 9. Cremades
 10. Intoxicacions
 11. Alteracions per calor i fred
 12. Picades i mossegades
 13. Accidents del medi aquàtic
 14. Abordatge a la víctima traumàtica
 15. Embenats bàsics
10. Estadies clíniques.
 1. Seminari preclínic
 2. Estada clínica en un centre sociosanitari/residència, en torn de matí o tarda (veure Guia de Pràctiques)

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb Avaluació Continuada sumativa:

- Realització obligatòria de les activitats (exercicis i treballs) que es plantegin en l'assignatura i lliurar-les en els terminis establerts.
- Realització de seminaris pràctics a partir de simuladors anatòmics i maniquins en els laboratoris d'infermeria.
- Estada clínica.
- Proves escrites.

La ponderació serà la següent:

- 50% Estada clínica:
 - 30% avaluació de les pràctiques en un centre sociosanitari/residència
 - 20% d'avaluació del treball de pràctiques al centre sociosanitari/residència
- 30% proves objectives de coneixements (2 proves escrites)
- 20% valoració dels seminaris pràctics.

Per poder fer mitjana dels resultats, cal que cadascuna de les parts estigui aprovada amb una nota igual o superior a 5.

En el cas de les proves escrites si no se superen amb la condició abans esmentada es podrà accedir a la convocatòria oficial dels mesos de gener-febrer 2012.

En relació als seminaris pràctics, estada clínica i el treball de pràctiques, no hi ha recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

- Aradilla, A.; Edo, M.; Falcó, A. i altres (2004). *Manual de procediments i tècniques d'infermeria II*. Col·lecció Materials 148. Bellaterra: SP UAB.
- Berman, A.; Snyder, S.J.; Koziar, B.; Erb, G. (2008). *Fundamentos de enfermería. Conceptos, proceso y prácticas*. (volum I i II). Madrid: Pearson Educación.
- Chapleau, W. (2007). *Primer interviniente en emergencias: Marcando la diferencia*. Madrid: Elsevier.
- Creu Roja. (2007). *Manual de Primeros Auxilis*. Madrid: Pearson Educación.
- Cruz Roja. (2009). *Manual de primeros auxilios*. Madrid: El País Aguilar.
- Esteve, J.; Mitjans, J. (2000) *Enfermería: técnicas clínicas*. Madrid: McGraw Hill Interamericana.
- Lewis; Heitkemper; Dirksen (6a ed) (2004). *Enfermería Medicoquirúrgica*. (Volum I i II). Madrid: Elsevier.
- Nicolàs, J.M.; Ruiz, J.; Jiménez, X.; Net, A. (2011). *Enfermo Crítico y Emergencias*. Barcelona: Elsevier.
- Parra Moreno, M.L.; Arias Rivera, S.; Esteban de la Torre, A. (1a ed) (2003). *Procedimientos y Técnicas en el Paciente Crítico*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Pérez Viguera, J.; Juárez Torralba, J.; Laredo Ródenas, T. (1a ed) (2010). *Primeros intervinientes en las urgencias-emergencias extrahospitalarias*. Madrid: Arán Ediciones.
- Perry, A.; Potter, P. (4ª ed.) (1999). *Enfermería clínica: técnicas y procedimientos*. Madrid: Harcourt Breace de España.
- Smith, S.F.; Duel, D.J.; Martin, B. (7ª ed) (2009). *Técnicas de enfermería clínica*. Madrid: Pearson Educación.
- Williams, L.S.; Hopper, P.D. (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. México: McGraw Hill Iberamericana.

Anglès per a les Ciències de la Salut ("English for Health Sciences")

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Anglès per a Ciències de la Salut és una assignatura instrumental que permet als alumnes desenvolupar les habilitats de producció i comprensió de textos orals i escrits en llengua anglesa dins d'un context d'infermeria. Els objectius específics són:

- Promoure l'autonomia de l'alumne per llegir, escriure i entendre textos especialitzats en Infermeria i ciències de la salut.
- Desenvolupar estratègies de comprensió lectora de textos.
- Desenvolupar estratègies d'expressió escrita de textos.
- Comprendre i desenvolupar presentacions orals acadèmiques.
- Conèixer i utilitzar les estructures gramaticals, vocabulari i expressions del camp semàntic d'infermeria i de les ciències de la salut.

Per tal d'assolir aquest objectius es revisen estructures gramaticals, es treballa les habilitats de comunicació escrita i oral i es tracta el vocabulari específic d'Infermeria i de ciències de la salut.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Coneixement d'una segona llengua.
- Habilitat per treballar en un context internacional.
- Capacitat per aprendre.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer la terminologia científica en un altre idioma.

CONTINGUTS:

Bloc 1:

1. Vocabulary: Technical Health Words. Lay Terms. Abbreviations and Acronyms.
2. Pronunciation and Stress Guidelines. Using Dictionaries.
3. Language in Use Review: Passive and Active Voice, Relative Clauses, Conditional Structures, Reported Speech, Questions and Linking Words

Bloc 2:

1. Working as Part of a Health Care Team. Staff, Wards and Departments.
2. Health and Illness.
3. Taking a Patient History: Anamnesis, Taking Obs.
4. Pain Description, Assessment and Treatment.

5. Breaking Bad News.
6. Beating E.D.

Block 3 :

1. Understanding Charts and Written Documentation: Patient's Notes, Referral Forms, Prescriptions, etc.
2. Research Articles, Abstracts and Conference Presentations
3. Case Presentations

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- L'assistència i participació en les sessions (10% de la nota de l'assignatura)
- Treball personal (30% de la nota de l'assignatura): Producció de treballs escrits d'aprofundiment i la presentació oral de temes relacionat amb infermeria. (Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.)
- Proves de comprensió lectora i anàlisi d'articles de ciències de la salut. (15% de la nota de l'assignatura)
- Proves de comprensió i comunicació oral (15% de la nota de l'assignatura)
- Proves per avaluar els continguts dels blocs 1, 2,3 (30% de la nota final de l'assignatura) Hi haurà dues proves durant el semestre que anomenarem In-Course Exam 1 & 2.

La qualificació final de l'assignatura és la mitjana de les notes obtingudes en les accions d'avaluació. Cal aprovar obligatòriament les proves dels continguts dels blocs 1, 2, 3 (30% de la nota global de l'assignatura) amb un 5 per fer mitjana amb la resta de les notes obtingues en les altres activitats d'avaluació.

Al final del quadrimestre hi haurà una sessió de recuperació dels continguts (In-Course 1 & 2) (30% de la nota de l'assignatura) i també de la comprensió lectora i anàlisi d'articles de ciències de la salut (15% de la nota de l'assignatura)

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

- Dossier de curs

Recomanada:

- Bailey, S. (2006). *Academic writing. A handbook for international students*. London: Routledge.
- Bradley, R. (2004) *English for nursing and health care*. Milano: McGraw-Hill.
- James, D. (1995) *Medicine. English for Academic Purposed Series*. London: Phoenix. ELT.
- McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008). *Academic vocabulary in use*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Philpot, S.; Curnick, L. (2007). *New Headway. Academic skills. Level 3*. Oxford: Oxford University Press.
- Powell, M. (2010) *Presenting in English*. London. Heinle/ELT.
- Terry, M.; Wilson, J. (2004). *Focus on academic skills*. London: Pearson Longman.

Gramàtiques:

- Fuchs, M.; Bonner, M. (2001) *Grammar Express for self-study and classroom us*. London: Longman
- Murphy, R. (2004). *English grammar in use. Intermediate*. Cambridge: Cambridge University Press.

Diccionaris:

- *Cambridge Word Selector Anglès-Català (Paperback)* (1995) Cambridge: Cambridge University Press.
- Diccionaris monolingües.

Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut I

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a centre les cures d'infermeria en l'individu en situacions d'alteració de la salut, per tal d'adquirir competències, habilitats, tècniques i recursos propis de la infermeria per atendre aquelles necessitats en les quals l'individu manifesta dependència i així poder-lo ajudar al màxim a assolir la seva independència.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.
- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seves diferents fases.
- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Seleccionar les intervencions encaminades a tractar o prevenir els problemes derivats de les desviacions de salut.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.

CONTINGUTS:

1. Control electrolítics, acid-bàsic i líquids.
 1. Maneig i monitoratge de l'equilibri acidobàsic
 1. Acidosi metabòlica

2. Acidosi respiratòria
3. Alcalosi metabòlica
4. Alcalosi respiratòria
2. Maneig i monitoratge d'electròlits
3. Maneig de líquids i electròlits
 1. Trastorns hidroelectròlits
2. Control respiratori. Intervencions per fomentar la permeabilitat de les vies aèries i l'intercanvi gasós.
 1. Maneig de les vies aèries artificials
 1. Traqueotomia/ostomia
3. Control de la perfusió tisular.
 1. Cures cardíaques
 1. Monitoratge cardíac i hemodinàmic
 2. Maneig de la insuficiència cardíaca
 3. Maneig de la disrítmia
 2. Cures circulatòries
 1. Úlceres venoses
 2. Úlceres arterials
 3. Hipertensió
 4. Embolisme perifèric
 5. Embolisme pulmonar
 6. Administració d'anticoagulants i fibrinolítics
 7. Administració de productes sanguinis
 8. Maneig del xoc
 3. Control d'hemorràgies
 1. Gastrointestinals
 2. Maneig de la hipovolèmia
4. Control de la infecció.
 1. Infeccions d'orina
 2. Hepatitis víriques
5. Cures a persones amb necessitats especials.
 1. La dona mastectomitzada
 2. La persona amb cirrosi hepàtica
 3. La persona amb insuficiència renal aguda i crònica
 4. La persona colostomitzada
 5. Teràpia de diàlisi peritoneal
 6. Teràpia d'hemodiàlisi
6. Patologia.
 1. Patologia cardio- respiratòria
 2. Patologia digestiva
 3. Cirurgia mamària
 4. Patologia renal i de les vies urinàries
 5. Malalties infeccioses

AVALUACIÓ:

- Resolució de casos clínics (20% de la nota final de l'assignatura).
- Resolució d'exercicis/problemes (10% de la nota final de l'assignatura).
- Prova escrita (70% de la nota final de l'assignatura).

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Parra Moreno, M.L.; Arias Rivera, S.; Esteban de la Torre, A.(1ª ed) (2003). *Procedimientos y Técnicas en el Paciente Crítico*. Elsevier Masson.
- Lewis, Heitkemper, Dirksen.(6a ed) (2004). *Enfermería Medicoquirúrgica*. (Volum I i II). Madrid: Elsevier.
- Williams Linda, S.; Hopper Paula, D. (3ª ed) (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. Mèxic, D.F. McGraw-Hill.
- Laza Alonso, Ana Mª. (2009). *Guía de cuidados en cirugía mayor ambulatoria*. Madrid: Arán.
- Perales Rodríguez de Viguri, N.; López Mesa, J.; Ruano Campos, M.(4ª ed) (2007). *RCP. Manual de soporte vital avanzado*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Lewis, Heitkemper i Dirksen. (6ª ed) (2004). *Enfermería Medicoquirúrgica. Valoración y cuidados de problemas clínicos*. (Volum I i II). Madrid: Elsevier.
- Emergency Nurses Association. (6ª ed) (2006). *SHEEHY. Manual de Urgencia de Enfermería*. Madrid: Elsevier.
- Martin Duce, A. (2005). *Patología quirúrgica*. Madrid: Elsevier.
- Farreras, P.; Rozman, C. (2000). *Medicina Interna*. (Volum I i II). Madrid: Harcourt Brace.
- Castellano, C.; Attie, F.; Pérez de Juan, M.A. (2ª ed) (2007). *Electrocardiografía clínica*. Madrid: Elsevier.

Elaboració de Projectes I

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria *Desenvolupament professional i innovació* i dóna a conèixer els continguts bàsics per el desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement i que ha de servir per ajudar l'estudiant a donar resposta a les preguntes que li sorgiran en la pràctica clínica tan pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir de plantejar projectes.

Els objectius de l'assignatura pretenen que l'estudiant:

- Conegui les etapes del mètode científic i la seva aplicació en infermeria.
- Utilitzi les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa.
- Identifiqui l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació.
- Interpreti els resultats de les publicacions científiques i els utilitzi davant una pregunta donant una resposta basada en les evidències científiques trobades.
- Conegui i identifiqui en les publicacions els principals dissenys d'estudis quantitativs en l'àmbit de les cures de salut.
- S'iniciï en el coneixement i l'elaboració d'instruments de mesura que siguin vàlids i fiables: els tests, les enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Comprendre el mètode científic a través de programes de recerca bàsica i aplicada, utilitzant tant la metodologia qualitativa com la quantitativa, respectant els aspectes ètics.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per generar noves idees.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

CONTINGUTS:

Mòdul 0. Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.

1. Importància de la recerca en les ciències de la salut.
2. Avaluació prèvia i experiències en recerca dels alumnes.
3. Inversió en recerca al nostre país.
4. Finançament de la recerca.
5. Els condicionants per poder fer recerca de qualitat.
6. El treball cooperatiu interdisciplinari.

Mòdul 1. Aplicació del mètode científic.

1. L'origen del coneixement.
2. El mètode científic. Aplicació en Infermeria.
3. Esquema general per l'elaboració de treballs d'investigació.

Mòdul 2. El problema origen.

1. Origen, identificació i valoració de dubtes susceptibles de constituir un problema de recerca.
2. Estratègies per a la formulació d'un problema de recerca.

Mòdul 3. La revisió bibliogràfica i documental.

1. Planificació de la cerca documental. El mapa de cerca. El llenguatge.
2. Tipologia de documents i fonts de documentació.
3. La cerca a les biblioteques.
4. Estratègies de cerca a Internet.
5. La cerca en les Bases de Dades (BBDD) en ciències de la salut.
6. Organització i selecció dels documents.
7. Bases per a la lectura crítica de la literatura. Síntesi i resum de la informació.
8. La presa de decisions basada en l'evidència científica.

Mòdul 4. Objectius, hipòtesis i variables.

1. Objectius. Generals i específics.
2. Formulació i tipus d'hipòtesis
3. La definició i mesura de les variables.

Mòdul 5. Mètodes quantitius de recollida d'informació.

1. L'observació sistemàtica.
2. Elaboració d'enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.
3. Característiques i qualitat en la confecció i utilització d'instruments de mesura. Validesa (de contingut, de correlació de criteri) i fiabilitat (estabilitat, homogeneïtat, equivalència). Precisió i exactitud.
4. Escales de mesura en ciències de la salut.

Mòdul 6. Dissenys d'estudi.

1. Disseny general de la recerca en salut: dissenys quantitius i qualitius.
2. Tipus de dissenys d'estudi de tipus quantitius en l'àmbit de les cures de salut.

Mòdul 7. El mostreig.

1. Les persones d'estudi. Població i mostra.
2. Teoria del mostreig.
3. Modalitats de mostreig.
4. Mida de la mostra.

AVALUACIÓ:

Sistemes d'Avaluació			
		Avaluació contínua	Recuperació (juny)
a) Grup (30%). Si no ha estat possible realitzar-les en grup, s'hauran de presentar individuals.			Forma de recuperar
o Treballs i activitats realitzades en grup:			
§ Activitats diverses	AC2	S'alliberen amb un 5	Tornar a presentar l'activitat segons les indicacions de la correcció i tutoria
b) Individual (70%).			
o Cerca bibliogràfica en relació a una pregunta o dubte clínic i resposta argumentada, basada en la evidència. (40%)	AC3	S'allibera amb un 5	Millorar la mateixa activitat seguint les recomanacions de la revisió del professor i tutoria
o Prova test de coneixements 1. (15%)	AC4	S'allibera amb un 5	Presentar-se a la prova test el dia d'examen de l'assignatura que figura en el calendari oficial
o Prova test de coneixements 2. (15%)	AC5	S'allibera amb un 5	Presentar-se a la prova test el dia d'examen de l'assignatura que figura en el calendari oficial
NOTA FINAL			
En l'avaluació contínua cal que totes les proves tinguin una puntuació mínima de 5 punts. Totes les proves amb puntuació inferior a 5 s'han de recuperar obligatòriament.			
La nota final es calcula fent la mitjana ponderada de totes les valoracions AC.			
Si s'ha de recuperar alguna prova:			
Les recuperacions de les activitats AC2 i AC3 es basen a millorar la mateixa activitat seguint les indicacions del professor. Aquesta nota com a màxim podrà pujar el 50% del que manca per arribar a 10 punts: un alumne que obtingui un 2 com a màxim pot obtenir un 6. Si algú vol obtenir una nota més alta aleshores hi ha una segona opció i que consisteix en iniciar un nou treball (no podrà estar basat en el que s'ha presentat)			
Les activitats proposades també es poden veure modificades segons la dinàmica i les circumstàncies de cada grup classe.			

BIBLIOGRAFIA:

- Álvarez Cáceres, R. (1996). *El método científico en ciencias de la salud*. Madrid: Díaz de Santos.
- Argimon Pallàs, J.M.; Jiménez Villa, J. (1991) *Métodos de investigación aplicados a la atención primaria*. Barcelona: Doyma.
- Badia, X.; Alonso J. (2007) *La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español*. Barcelona: Tecnología y Ediciones del Conocimiento.
- Bowling, A. (1994). *La medida de la salud*. Barcelona: Masson.

- Burns, N.; Grove, S. (2004). *Investigación en enfermería*. (3ª ed.) Madrid: Elsevier.
- Cabrero Garcia, J.; Richart Martínez, M. (2000). *Investigar en enfermería. Concepto y estado actual de la investigación en enfermería*. Alicante: Universidad de Alicante.
- Hulley, S.B.; Cummings, S.R.(1993). *Diseño de la investigación clínica*. Barcelona: Doyma.
- León, O.; Montero, I. (1997). *Diseño de investigaciones*. (2ª ed.) Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.
- Pardo de Vélez, G.(1997). *Investigación en salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Polit, Hungler (1997). *Investigación científica en ciencias de la salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Rodríguez Gómez, G. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Sacket, Haynes (1994). *Epidemiología clínica*. Madrid: Panamericana.
- Taylor, S.J.; Bodgan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Tejada Fernández, J. (1997). *El proceso de investigación científica*. Barcelona: Fundació "La Caixa".

En cada mòdul es recomanarà la bibliografia específica.

Farmacoteràpia

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

El medicament s'ha transformat en una eina terapèutica àmpliament utilitzada. La utilització de medicaments s'ha de fer des d'un punt de vista interdisciplinari i els professionals d'infermeria necessiten uns coneixements amplis i en alguns casos especialitzats d'aquesta eina terapèutica.

Els objectius de l'assignatura són:

- Comprendre els conceptes generals de la farmacologia com a ciència bàsica de la farmacoteràpia.
- Conèixer les diferents formes farmacèutiques en que es poden trobar els medicaments, les vies d'administració i com s'han d'utilitzar.
- Descriure i comprendre els processos farmacocinètics i farmacodinàmics.
- Identificar els principals medicaments dels diferents grups terapèutics i relacionar-los amb les possibles vies d'administració, indicacions terapèutiques i possibles problemes relacionats amb la seva utilització.
- Saber fer els càlculs necessaris per administrar la dosi indicada en la prescripció.
- Informar i formar el pacient, la família, els cuidadors i la comunitat en general, sobre l'adequada utilització dels medicaments i de les conseqüències derivades tant de la utilització racional com de la mala utilització.
- Conèixer els problemes socials de l'ús inadequat dels medicaments per poder intervenir de forma eficient en la seva prevenció.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació, i els mecanismes d'acció dels mateixos.
- Conèixer les cures pal·liatives i el control del dolor per a prestar cures que alleugin la situació dels malalts avançats i terminals.

CONTINGUTS:

1. Mòdul: Farmacologia del Sistema Nerviós
 1. Farmacologia del sistema nerviós autònom: Simpaticomimètics, simpaticolítics, parasimpaticomimètics i parasimpaticolítics.
 2. Farmacologia del sistema nerviós central: Analgèsics, anestèsics locals i generals, antiedematosos cerebrals, antiparkinsonians, antiepilèptics, antimigranyosos, hipnòtics, sedants, ansiolítics, antipsicòtics i medicaments utilitzats en el malalt de Alzheimer.
2. Mòdul: Farmacologia del Sistema Respiratori
 1. Antitussígens centrals, expectorants i mucolítics
 2. Broncodilatadors: Centrals, β -adrenèrgics, anticolinèrgics.

3. Corticosteroides
4. Antagonistes de leucotriens.
3. Mòdul: Farmacologia del Sistema Cardiovascular i del Medi Intern
 1. Cardiotònics
 2. Antiarrítmics
 3. Antianginosos
 4. Diürètics
 5. Antihipertensius
 6. Hipolipemians
 7. Anticoagulants.
 8. Antiagregants plaquetaris.
 9. Fibrinolítics.
 10. Hemostàtics.
4. Mòdul: Farmacologia del Sistema Digestiu
 1. Antiulcerosos.
 2. Antiemètics.
 3. Laxants.
 4. Antidiarreics.
 5. Dietes en situacions patològiques: Nutrició enteral i nutrició parenteral.
5. Mòdul: Farmacologia del Sistema Musculoesquelètic.
 1. Antiinflamatoris (esteroids i no esteroids).
 2. Relaxants musculars.
6. Mòdul: Farmacologia Antiinfecciosa i Antineoplàstica
 1. Antisèptics i desinfectants.
 2. Activitat antiinfecciosa. Factors relacionats amb la resposta: Resistències.
 3. Classificació.
 1. Antibiòtics
 2. Tuberculostàtics
 3. Antivírics
 4. Antifúngics
 5. Altres antiparasitaris
 6. Immunodepressors
 7. Antineoplàstics
7. Mòdul: Farmacologia del Sistema Endocrí
 1. Medicaments en alteracions de les hormones pancreàtiques.
 2. Medicaments en alteracions de les hormones tiroïdals.
 3. Medicaments en alteracions de les hormones de la paratiroides.
 4. Antigotosos.
8. Mòdul: Farmacologia de l'Àparell Genitourinari
 1. Incontinència urinària.
 2. Adenoma de pròstata.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà avaluació contínua (AVC). En la nota final es tindran en compte els coneixements de contingut teòricopràctic.

Instruments d'avaluació i càlcul de la nota final de l'assignatura:

- Una prova escrita que representarà el 80% de la nota.
- Activitats pràctiques tutoritzades el 20% restant.

Els alumnes que aprovin en la recuperació tindran una penalització, en funció de la nota de la AVC recuperada.

Per poder fer mitjana caldrà que la prova escrita i el treball se superin, per separat, amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- *Catálogo de Especialidades Farmacéuticas*. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos, 2009.
- López Castellano, A. i altres. *Manual de Farmacología: Guía para el uso racional de medicamentos*. Madrid: Elsevier, 2005.
- Martindale. *Guía completa de consulta farmacoterapéutica*. Barcelona: Pharma, 2003.
- Adams, Michael; Holland, Norman. *Farmacología para enfermería: un enfoque fisiopatológico*. Madrid: Pearson / Prentice Hall. 2ª edición 2009.
- Katzung, Bertran G i Col. *Farmacología básica y clínica*. Madrid: McGraw-Hill, 11ª ed. 2010.
- Mosquera, J.M.; Galdós, P. *Farmacología para enfermeras*. 4ª edición. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2005.
- Boyer, Mary J. *Matemáticas para enfermeras*. Mèxic D.F.: Manual Moderno. 2ª ed. 2009.

Recomanada:

- Hansten, P. *Interacciones Farmacológicas*. Barcelona: Doyma 1988.
- *Manual d'estades en pràctiques tutelades*. Barcelona: Mach-Travé i Universitat de Barcelona, 2005.

Infermeria Psicosocial

Crèdits: 3.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, de formació obligatòria, forma part de la matèria Infermeria Psicosocial i de Salut Mental i pretén que l'estudiant:

- Millori l'estil relacional i adopti actituds d'ajuda en la relació infermera-pacient a partir de l'estudi i de l'anàlisi de casos.
- Sàpiga utilitzar els recursos de què disposa la infermera per ajudar la persona en situació de crisi.
- Analitzi els aspectes psicològics i socioculturals que influeixen en el procés d'emmalaltir i l'hospitalització.
- Analitzi de quina manera la persona/família percep i afronta el procés d'emmalaltir i com repercuteix en el seu entorn.
- Distingeixi els diferents aspectes psicosocials que intervenen en situacions crítiques específiques.
- Identifiqui les cures psicosocials d'infermeria al malalt i la família.
- Conegui i sàpiga utilitzar les habilitats necessàries per facilitar les relacions terapèutiques.
- Conegui i sàpiga aplicar les diferents fases de la Relació d'Ajuda.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Coneixement bàsic general.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.

CONTINGUTS:

1. Infermeria psicosocial: marc conceptual
 1. Classificació de les intervencions d'infermeria (NIC): relació entre diagnòstics i intervencions.
 2. Principals intervencions psicosocials.
2. Aspectes psicosocials de l'emmalaltir i l'hospitalització:
 1. La construcció social de la salut i la malaltia.
 2. Les actituds davant la salut, la malaltia i la mort.
 3. Factors que influeixen en la resposta a la malaltia i l'hospitalització.
 4. Fases del procés d'emmalaltir.
 5. Les organitzacions hospitalàries. Efectes psicosocials de l'hospitalització.

3. Respostes de la persona davant el procés d'emmalaltir:
 1. L'experiència subjectiva d'emmalaltir.
 2. L'ansietat.
 3. Estrés i adaptació.
 4. L'experiència de la pèrdua i el procés d'elaboració del dol.
 5. El dolor. Dimensió psicològica del dolor.
4. Suport social i salut
 1. Concepte i dimensions del suport social.
 2. El suport social com a estratègia i recurs davant la malaltia.
5. Aspectes psicosocials de les persones en situacions crítiques específiques
 1. Les malalties cròniques.
 2. Les intervencions quirúrgiques.
 3. Les unitats de cures específiques.
6. Aspectes relacionals i de comunicació
 1. Les relacions intrapersonals i interpersonals.
 2. La comunicació terapèutica-relació d'ajuda.
7. Tècniques per desenvolupar els recursos personals.
 1. Procés de resolució de problemes.
 2. Reestructuració cognitiva.
 3. Assertivitat.
8. Intervenció d'infermeria psicosocial
 1. Situacions clíniques.

AVALUACIÓ:

Instruments d'avaluació i càlcul de la nota final de l'assignatura:

- Avaluació continuada a través de treballs, seminaris i lectures obligatòries, que caldrà presentar en els terminis establerts pels professors i suposen el 50% de la nota.
- Una prova escrita al finalitzar l'assignatura que suposarà el 50% de la nota i que caldrà superar amb una nota igual o superior a 5 per fer la mitjana.

BIBLIOGRAFIA:

- Bermejo, J.C. *Apuntes de relación de ayuda*. Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud. Santander: Sal Terrae, 1998.
- Bermejo, J.C.; Carabias, R. *Relación de ayuda y enfermería. Material de trabajo*. Santander: Sal Terrae, 1998.
- Bermejo, J.C. *Inteligencia emocional*. Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud. Santander: Sal Terrae, 2005.
- Bulechek, G.M. *Clasificación de intervenciones de enfermería (NIC)*. 5a edición. Madrid: Elsevier, 2009.
- Cibanal, J.L. *Técnicas de comunicación y Relación de Ayuda en ciencias de la salud*. Madrid: Elsevier 2010
- Cole, J. *La relation d'aide*. Montreal-París: L'étincelle, 1989.
- Latorre. *Ciencias psicosociales aplicadas II*. Madrid: Síntesis, 1995.
- Llor, B. *Ciencias psicosociales aplicadas a la salud*. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill, 1995.
- Moorhead, S. *Clasificación de resultados de enfermería (NOC)*. 4a edición. Madrid: Elsevier, 2009.
- NANDA Internacional. *Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2007-2008*. Madrid: Elsevier, 2007.
- Novel, G. *Enfermería psicosocial y salud mental*. Madrid: Masson, 1995.
- Riopelle, L. *Cuidados de enfermería*. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill, 1993.
- Tazón, P.; Aseguinolaza, L.; Garcia, J. *Ciencias psicosociales*. Barcelona: Masson, 2003.

Per a la resolució de casos caldrà utilitzar el dossier que trobareu al campus virtual de l'assignatura.

Pràcticum II

Crèdits: 9.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Per tal de conèixer la Infermeria com a disciplina i a l'hora adquirir i desenvolupar competències professionals específiques, en l'assignatura de Pràcticum II l'estudiant ha de:

- Realitzar i desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres en situacions clíniques simulades (simuladors anatòmics i maniquins)
- Adquirir habilitats, destreses i aptituds a través de la formació pràctica en un centre hospitalari, aplicant els coneixements, habilitats i actituds apreses en les diferents assignatures.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.

CONTINGUTS:

1. Maneig de líquids.
 1. Balanç de líquids.
 2. Administració de seroteràpia.
 3. Pressió venosa central i vies centrals,
2. Cures perioperatòries.
 1. Cures preoperatòries.
 2. Cures intraoperatòries.
 3. Cures postoperatòries.
 4. Cures d'infermeria en el procés d'anestèsia.
3. Cures cardiocirculatories.
 1. Monitoratge cardíac no invasiu.
 2. Electrocardiograma i marcapàs.
4. Situació clínica simulada.
 1. Estudi de la situació clínica simulada.
 2. Demostració pràctica de la situació clínica al laboratori.
5. Estada clínica.
 1. Seminari preclínic: Procés d'atenció d'infermeria
 2. Estada clínica en un centre assistencial de pacients aguts, en torn de matí o tarda (vegeu Guia de Pràctiques).

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb Avaluació Continuada sumativa:

- Realització obligatòria de les activitats (exercicis i treballs) que es plantegin en l'assignatura i lliurar-les en els terminis establerts.
- Realització de seminaris de simulació clínica.
- Estada clínica.
- Prova escrita.

La ponderació serà la següent:

50% Estada clínica: 30% Avaluació de les pràctiques en un centre hospitalari.

20% Avaluació del treball de pràctiques en la pràctica clínica.

30% prova objectiva de coneixements: 1 prova escrita.

20% valoració de seminaris de simulació clínica.

Per poder fer mitjana dels resultats, cal que cadascuna de les parts estigui aprovada amb una nota igual o superior a 5.

En el cas de la prova escrita no se superi amb la condició esmentada es podrà accedir a la convocatòria oficial dels mes de juny.

En relació als seminaris de simulació, estada clínica i el treball de pràctiques, no hi ha recuperació.

BIBLIOGRAFIA:

- Aradilla, A.; Edo, M.; Falcó, A. et al (2004). *Manual de procediments i tècniques d'infermeria II*. Col·lecció Materials 148. Bellaterra: SP UAB.
- Berman, A.; Snyder, S.J.; Kozier, B.; Erb, G. (2008). *Fundamentos de enfermería. Conceptos, proceso y prácticas*. (volum I i II). Madrid: Pearson Educación.
- Chapleau, W. (2007). *Primer interviniente en emergencias: Marcando la diferencia*. Madrid: Elsevier.
- Esteve, J.; Mitjans J. (2000) *Enfermería: técnicas clínicas*. Madrid: McGraw Hill Interamericana.
- Lewis, Heitkemper, Dirksen. (6º ed) (2004). *Enfermería Medicoquirúrgica*. (Volum I i II). Madrid: Elsevier.
- Nicolàs, J.M.; Ruiz, J.; Jiménez, X.; Net, A. (2011). *Enfermo Crítico y Emergencias*. Barcelona: Elsevier.
- Parra Moreno, M.L.; Arias Rivera, S.; Esteban de la Torre, A. (1ª ed) (2003) *Procedimientos y Técnicas en el Paciente Crítico*. Elsevier Masson.
- Pérez Vigueras, J.; Juárez Torralba, J.; Laredo Ródenas, T. (1ª ed) (2010). *Primeros intervinientes en las urgencias-emergencias extrahospitalarias*. Madrid: Arán Ediciones.
- Perry, A.; Potter, P. (4a ed.) (1999). *Enfermería clínica: técnicas y procedimientos*. Madrid: Harcourt Breace de España.
- Smith, S.F.; Duel, D.J.; Martin, B. (7ª ed) (2009). *Técnicas de enfermería clínica*. Madrid: Pearson Educación.
- Williams, L.S.; Hopper, P.D. (2009), *Enfermería Medicoquirúrgica*. Mèxic: McGraw Hill Interamericana.

ASSIGNATURES DE TERCER CURS

Consell Alimentari. Dietètica i Dietoteràpia

Crèdits: 3.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica d'Infermeria Clínica. Dóna a conèixer els continguts bàsics perquè l'estudiant pugui recomanar els principis dietètics i confeccionar dietes equilibrades per a les persones en situació de salut o malaltia.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer i valorar les necessitats nutricionals de les persones sanes i amb problemes de salut al llarg del cicle vital, per promoure i reforçar pautes de conducta alimentària saludable.
- Identificar els nutrients i els aliments en els que es troben aquests nutrients.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Identificar els problemes nutricionals de major prevalença i seleccionar les recomanacions dietètiques adequades.

CONTINGUTS:

1. Generalitats dietètica
 1. Nutrició i alimentació.
 2. Grups d'aliments. Concepte i classificació.
2. Alimentació de les persones sanes
 1. Alimentació equilibrada.
 2. Alimentació durant l'embaràs i l'al·letament.
 3. Alimentació en el nadó i en el nen.
 4. Alimentació en la vellesa.

3. Higiene alimentaria
 1. Manipulació d'aliments.
 2. Toxiinfeccions alimentàries.
4. Generalitats. Dietes terapèutiques
 1. Dieta progressiva.
 2. Dieta hiposòdica.
 3. Dieta en la diabetis.
 4. Dietoteràpia de les patologies de l'aparell digestiu.
 5. Dieta en la insuficiència renal.

AVALUACIÓ:

La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres:

- 80% Examen final (preguntes tipus test i preguntes curtes)
- 20% Avaluació continuada (activitats dirigides i autònomes)

BIBLIOGRAFIA:

- Cervera P.; Clapés, J.; Rigolfas, R.; *Alimentació i Dietoteràpia*. 4a ed. Madrid: Interamericana McGraw-Hill, 2004.
- Sociedad Española de Nutrición Comunitaria SENC: *Guías Alimentarias para la Población Española*. Madrid: IM&C; 2004.
- Vázquez, C.; De Cos, A.I.; López-Nomdedeu, C.; *Alimentación i Nutrición*. 2a ed. Madrid: Díaz de Santos, 2005.
- Muñoz, M.; Aranceta, J.; García, Jelón. *Nutrición Aplicada i Dietoterapia*. 2a.ed. Pamplona: Eunsa, 2004.

Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut II

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica Infermeria Clínica. A cures d'Infermeria en alteracions de la Salut II, es pretén que l'estudiant adquireixi les competències per valorar, analitzar, planificar i actuar amb persones que presentin alteracions en la salut.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.
- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seves diferents fases.
- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Seleccionar les intervencions encaminades a tractar o prevenir els problemes derivats de les desviacions de salut.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.

CONTINGUTS:

1. Alteracions Sensorials
 1. Alteracions sensorials
 2. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions sensorials
 1. Valoració d'infermeria focalitzada a la persona amb trastorns oculars i auditius
 2. Possibles judicis clínics a partir de la valoració realitzada a les persones amb alteracions sensorials
 3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions sensorials
2. Alteracions de l'aparell locomotor
 1. Alteracions de l'aparell locomotor
 2. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions de l'aparell locomotor
 1. Valoració d'infermeria a la persona amb trastorns traumàtics, reumàtics i daltres trastorns musculoesquelètics.
 2. Possibles judicis clínics a partir de la valoració realitzada a les persones amb alteracions de l'aparell locomotor.
 3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions de l'aparell locomotor.
3. Alteracions del sistema endocrí
 1. Alteracions del sistema endocrí
 2. Atenció d'infermeria a persones amb alteracions endocrines
 1. Valoració d'infermeria a la persona amb trastorns endocrins
 2. Possibles judicis clínics infermers a partir de la valoració realitzada a persones amb alteracions endocrines
 3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions endocrines
4. Alteracions neurològiques
 1. Alteracions neurològiques
 2. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions neurològiques
 1. Valoració d'infermeria focalitzada a la persona amb trastorns neurològics
 2. Possibles judicis clínics a partir de la valoració realitzada a les persones amb alteracions neurològiques
 3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions neurològiques
5. Cures en situacions específiques
 1. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions dermatològiques
 2. Atenció d'infermeria a les persones amb patologia oncològica
 3. Atenció d'infermeria a les persones amb patologia renal
 4. Atenció d'infermeria a les persones amb patologia quirúrgica de la glàndula mamària.

AVALUACIÓ:

- Prova escrita 60%
- Treball de casos i exercicis 40%

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Brunner i Suddarch. *Enfermeria Médico-Quirurgica*. Volums I i III. 7^a ed. Mèxic: Interamericana 1994. Col·lecció Master de Enfermeria. Barcelona: Masson.
- Garcia, A.; Méndez M.C. *Atención de Enfermeria en el Paciente Traumático*. Sant Vicente (Alicante): Club Universitario, 2009.
- Harrison. *Medicina Interna*. Volum I i III. Madrid: Interamericana McGraw-Hill, 1994.
- Williams, L.; Hopper, P.D. (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*, 3^a ed. México: McGraw-Hill.
- Nicolás, J.M.; Ruiz, J.; Jiménez, X.; Net, A. (2011) *Enfermero crítico y emergencias*. Barcelona: Elsevier.

Infermeria Comunitària II

Crèdits: 3.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura d'Infermeria Comunitària II forma part de la matèria Infermeria Comunitària i és de caràcter obligatori. El seu contingut és una continuació de l'assignatura Comunitària I i, per tant, es troba relacionada amb l'assignatura Salut Pública, Comunicació i Educació per a la Salut i Bioestadística, entre altres, de primer de grau.

En aquesta assignatura es treballen els programes d'APS dirigits a grups específics. També s'integren les activitats preventives a la comunitat. S'exposen altres àmbits d'intervenció en infermeria comunitària, per exemple en empreses, associacions i ONG.

L'assignatura d'Infermeria Comunitària II té com a objectius que l'estudiant sigui capaç de:

- Conèixer els diferents Programes que es porten a terme en l'àmbit de l'APS.
- Identificar els patrons de salut insans dels individus i famílies per tal de fomentar-ne el canvi.
- Integrar la pràctica preventiva en les activitats quotidianes.
- Conèixer altres àmbits de treball comunitari.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Comprendre les teories de l'aprenentatge que s'han d'aplicar en l'educació per la salut i en el propi procés d'aprenentatge al llarg de la vida.
- Capacitat per a la resolució de problemes.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
- Identificar i analitzar la influència de factors interns i externs en el nivell de salut d'individus i grups.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Atenció a processos crònics: Programes de Salut de la comunitat.

1. Atenció domiciliària
2. Diabetis Mellitus
3. Hipertensió arterial
4. Sobrepès i obesitat
5. Dislipèmia
6. Atenció a problemes osteoarticulars

7. Atenció a problemes respiratoris crònics
8. Alcohol: consum de risc i / o dependència
9. Tabaquisme

Mòdul 2: Activitats Preventives a l'Atenció Primària de Salut. Altres modalitats d'atenció comunitària.

1. Exercici físic
2. Vacunació en l'edat adulta
3. Salut laboral, Infermeria a l'escola, en ONG, en administracions públiques i d'altres.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Coca, A.; Aranda, P.; Redón, J. (2009). *Manejo del paciente hipertenso en la practica clínica*. (1a ed). Madrid: Panamericana.
- Guardia, J. (coord). (2008). *Alcoholismo* (2a ed). Barcelona: Socidrogalcohol.
- Martín Zurro, A.; Cano Pérez, J. F. (6a edició). (2008). *Atención Primaria*. Madrid: Elsevier.
- Roca, M., Caja, C.; Úbeda, I. (2009). *Enfermería Comunitaria: elementos e instrumentos para la práctica profesional de la enfermería comunitaria*. Sant Adrià del Besós: Instituto Monsa.
- Sánchez Moreno, A. i altres (2000). *Enfermería Comunitaria 3*. Madrid: Interamericana.
- SEMFYC (2008). *Manual de tabaquismo* (1a ed). Madrid.
- <http://www.gencat/ics/professionals/guies/>

Articles relacionats amb la temàtica i que es facilitaran a classe (lectura obligatòria).

Infermeria Maternal i Salut Reproductiva

Crèdits: 3.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica d'Infermeria en diferents etapes del cicle vital. Aborda una etapa en què els aspectes de la sexualitat i la reproducció marquen unes necessitats de salut concretes i uns requeriments d'autocures específics. Fa referència la salut de les dones, centrant-se en les necessitats d'aquestes durant tot el seu cicle vital i especialment en la seva vida reproductiva; per tant, es tracta de capacitar els estudiants perquè siguin capaços de donar una atenció integral a les dones durant les diferents etapes de la vida dins del context familiar i de la comunitat i en les diferents situacions en què es trobi (embaràs, part, puerperi, climateri) per aconseguir un estat de salut òptim a través de la prevenció o bé per a recuperar la seva salut quan estigui malalta.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Ser capaç de proporcionar educació per a la salut als pares o cuidadors primaris.
- Identificar les característiques de les dones en les diferents etapes del cicle reproductiu i en el climateri i les alteracions que es poden presentar proporcionant les cures necessàries en cada etapa.
- Aplicar cures generals durant el procés de maternitat per facilitar l'adaptació de les dones i els nounats a les noves demandes i prevenir complicacions.
- Conèixer els aspectes específics de les cures del nounat.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la infermeria maternal i salut reproductiva
2. Procés de maternitat. Embaràs, part i puerperi. Problemes de salut.
3. Atencions d'infermeria durant el procés de maternitat
4. Atenció immediata al nadó
5. Sexualitat i reproducció humana.
6. Problemes de salut reproductiva
7. Menopausa i climateri
8. Els problemes de salut i les intervencions ginecològiques més freqüents. Atencions d'infermeria

AVALUACIÓ:

- Prova escrita (70% de la nota final de l'assignatura).
- Activitats en grup (30% de la nota final de l'assignatura)
- La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

Pràcticum III

Crèdits: 15.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Per tal de conèixer la Infermeria com a disciplina i a l'hora adquirir i desenvolupar competències professionals específiques, en l'assignatura de Pràcticum III l'estudiant ha de:

- Realitzar i desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres en situacions clíniques simulades (simuladors anatòmics i maniquins)
- Adquirir habilitats, destreses i aptituds a través de la formació pràctica en un centre hospitalari aplicant els coneixements, habilitats i actituds apresos en les diferents assignatures.
- Identificar la seqüència de prioritats a establir a l'hora de proporcionar cures d'infermeria a una persona amb problemes de salut.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Preocupació per la qualitat.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, problema de salut i etapa de desenvolupament.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els

malalts i familiars.

- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.

CONTINGUTS:

1. Cures i procediments per al control respiratori i de la perfusió tissular.
 1. Drenatge pleural.
 2. Sistemes bàsics de ventilació.
 3. Intubació orotraqueal.
 4. Ventilació mecànica invasiva i no invasiva.
 5. Monitoratge cardíac i hemodinàmic invasiu.
 6. Suport vital avançat
2. Tècniques de preparació i administració de medicació
 1. Administració enteral.
 2. Administració intraòssia.
 3. Administració peridural.
 4. Administració de quimioteràpia a través dels dispositius d'accés venós.
3. Relaxament
 1. Introducció relaxació: definició i conceptes
 2. Bases psicofisiològiques de la relaxació
 3. Aplicacions de la relaxació
 4. Classificació i descripció de les diferents tècniques.
 5. Tècniques de respiració
 6. Relaxació progressiva de Jacobson.
 7. Entrenament autògen de J.H. Schultz.
 8. Tècniques sofrològiques.
 9. Sessions pràctiques.
4. Estada clínica.
 1. Seminari preclínic
 2. Estada clínica en un centre assistencial de pacients aguts (vegeu dossier de pràctiques).

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria, a partir de la realització obligatòria de les activitats (proves escrites i treballs/activitats dirigides) i continguts pràctics (seminaris de situacions simulades, de relaxament i estada clínica) que es plantegin, lliurant les activitats proposades en els terminis establerts.

La ponderació de les diferents activitats per a la nota final serà la següent:

- 30% prova objectiva de coneixements. Es farà una prova escrita.
- 20% valoració de seminaris de situacions simulades i de relaxament, i de les activitats dirigides.
- 30% valoració de la pràctica clínica de l'estada en un centre hospitalari.
- 20% valoració del treball a realitzar en la pràctica clínica de l'estada en un centre hospitalari.

Per poder fer mitjana dels resultats obtinguts en les diferents activitats a avaluar, cal que cadascuna d'elles hagi estat superada amb una nota igual o superior a 5.

Si no se supera la prova escrita amb una nota igual o superior a 5 es podrà accedir a la convocatòria oficial de l'assignatura dels mesos de gener-febrer de 2012.

Els seminaris pràctics de simulació i relaxament, l'estada clínica i el treball de pràctiques no tenen recuperació.

La programació horària dels continguts teòrics i de situacions simulades de l'assignatura és de matins i tardes.

La programació de l'estada clínica de l'assignatura pot ser de matins, tardes o nits.

BIBLIOGRAFIA:

- Aradilla, A. i altres (2004). *Manual de procediments i tècniques d'infermeria II*. Col·lecció Materials 148. Bellaterra: SP UAB.
- Berman, A.; Snyder, S.J.; Kozier, B.; Erb, G. (2008). *Fundamentos de enfermería. Conceptos, proceso y prácticas*. (volum I i II). Madrid: Pearson Educación.
- Chene, P.A. (2003). *Initiation a la Sophrologie Caycédiennne*. París: Ellébore
- Esteve, J.; Mitjans J. (2000) *Enfermería: técnicas clínicas*. Madrid: McGraw Hill Interamericana.
- Franco Justo, C. (2006). *Relajación física y serenidad mental*. Alicante: DL.
- Lewis, Heitkemper, Dirksen (6a ed) (2004). *Enfermería Medicoquirúrgica*. (Volum I i II). Madrid: Elsevier.
- Lopez González, L. (2007). *Relajación en el aula*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Nicolàs, J.M.; Ruiz, J., Jiménez, X.; Net, A. (2011). *Enfermo Crítico y Emergencias*. Barcelona: Elsevier.
- Nogués, I. (2001). *De lo físico a lo sutil* (2a ed). Barcelona: Didaco.
- Parra Moreno, M.L.; Arias Rivera, S.; Esteban de la Torre, A. (1ª ed) (2003). *Procedimientos y Técnicas en el Paciente Crítico*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Perry, A.; Potter, P. (4ª ed.) (1999). *Enfermería clínica: técnicas y procedimientos*. Madrid: Harcourt Breace de España.
- Rodríguez Correa, Pablo (2008). *Ansiedad y sobreactivación*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Smith, S.F.; Duel, D.J.; Martin, B. (7ª ed) (2009). *Técnicas de enfermería clínica*. Madrid: Pearson Educación.
- Williams, L.S.; Hopper, P.D. (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. Mèxic: McGraw Hill Interamericana.
- Van Lysebeth, A. (2002). *Pranayama*. Barcelona: Urano

Elaboració de Projectes II

Crèdits: 3.00

Segon semestre

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Infermeria de la Infància i l'Adolescència

Crèdits: 3.00

Segon semestre

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Infermeria en Salut Mental

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

La infermeria psiquiàtrica i de salut mental és descrita per l'American Nurses Association (ANA) com "una àrea especialitzada de l'exercici de la infermeria que utilitza les teories del comportament humà com la seva ciència ..." (això implica que prové d'orientacions psicològiques i socials). Segons l'ANA, les intervencions de la infermera en salut mental inclouen serveis d'atenció comunitària i hospitalària. Entre les seves funcions està:

- La prevenció dels problemes de salut mental
- La conservació de la salut mental
- La rehabilitació posterior a trastorns mentals

La pràctica correcta d'aquest exercici fa necessària la utilització d'una base científica de treball.

Els objectius de l'assignatura són que l'estudiant:

- Adquireixi la capacitat de detecció de disfuncions psíquiques en els pacients atesos.
- Conegui el conjunt d'habilitats tècniques, de relacions interpersonals, de comunicació i socials que permetin desenvolupar plans de cures adequats a l'objectiu d'atenció.
- Sàpiga quins són els recursos assistencials sociosanitaris disponibles per a l'atenció específica de la salut mental de la població.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Coneixement bàsic general.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al treball en equip.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Conèixer els problemes de salut mental més rellevants en les diferents etapes del cicle vital, proporcionant cures integrals i eficaces, en l'àmbit de la infermeria.

CONTINGUTS:

Bloc I - Conceptes bàsics

1. Concepte de Salut Mental
2. Epidemiologia
3. Evolució històrica
4. Concepte i classificació dels trastorns mentals
5. Organització de l'assistència psiquiàtrica
6. Aspectes de salut mental i legislació

Bloc II - L'atenció d'infermeria a la salut mental

1. La valoració d'infermeria
2. Relació terapèutica
3. El procés d'atenció d'infermeria en salut i malaltia mental
4. Diagnòstics d'infermeria en salut mental

Bloc III - Principals trastorns mentals i actuacions d'infermeria

1. Trastorns d'Ansietat
2. Trastorns Afectius
3. Trastorns Psicòtics
4. Trastorns de Personalitat
5. Trastorns de la Conducta Alimentària
6. Drogodependències
7. Tractaments en Salut Mental

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura serà mitjançant un treball i un examen que ponderaran al 50%. Es farà un seguiment continuat al llarg de l'assignatura mitjançant petits treballs de classe.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Rigol, A. *Enfermería de Salud Mental y Psiquiátrica*. Barcelona: Salvat, 1995.
- Bobes García, J. *Salud mental: Enfermería psiquiátrica*. Madrid: Síntesis, 2008.

Complementària

- Termcat. *Diccionari de psiquiatria*. Disponible a: <http://termcat.cat/dicci/psiquiatria/>

Infermeria Gerontològica i Geriàtrica

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura dona a conèixer la complexitat de l'envelliment humà i dels processos que el caracteritzen tenint en compte les aportacions de les ciències socials i de la salut. Es basa en una concepció de la persona com a subjecte social que percep, interpreta, valora i construeix la realitat quotidiana, actuant en conseqüència per ajustar-s'hi, al llarg de tota la seva trajectòria de vida en constant interacció amb el seu entorn. Des d'aquesta perspectiva l'envelliment humà significa també l'estudi de les continuïtats i discontinuïtats al llarg de la vida i de la plasticitat humana per afrontar els canvis.

Pren com a referència el paradigma de l'envelliment actiu i satisfactori com a guia per desenvolupar intervencions centrades en la persona i el seu entorn en el procés salut-malaltia i en els diferents nivells d'atenció, adoptant els principis bàsics de les ciències de la infermeria i de la geriatria, utilitzant una metodologia de treball interdisciplinària per proporcionar una atenció integrada i continuada per atendre les persones grans en situacions de risc, de fragilitat o de pèrdua d'autonomia funcional.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES:

- Conèixer i identificar les situacions de risc i les manifestacions ocasionades pels maltractaments, abusos o negligències en la gent gran.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Capacitat per a la resolució de problemes.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:

- Identificar les modificacions estructurals, funcionals, psicològiques i de formes de vida associades al procés d'envellir.
- Comprendre els canvis associats al procés d'envellir i la seva repercussió en la salut.
- Conèixer els problemes de salut més freqüents en la gent gran.
- Seleccionar les intervencions cuidadores adreçades a tractar o prevenir els problemes de salut i la seva adaptació a la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport a la persona anciana.

CONTINGUTS:

1. Introducció a la Infermeria Gerontològica
 1. Conceptes bàsics. La Gerontologia i les seves àrees d'estudi. La Geriatria, especialitat mèdica. Precursors i desenvolupament històric.
 2. Infermeria gerontològica versus infermeria geriàtrica. Marcs de referència.
 3. L'atenció de les persones grans segons els organismes internacionals. Reptes de la infermeria gerontològica.
2. L'envelliment des d'una perspectiva sociològica.
 1. Els reptes de l'envelliment demogràfic. Condicions de vida de la gent gran a Espanya i Catalunya.
 2. Representacions socials, prejudicis i falses creences sobre les persones grans.
 3. Els significants canviants de l'edat. Les dimensions del temps. Els vells-joves i els vells-vells.

4. Temps social i estructura d'estatus i prestigi per edat. Teoria de la modernització.
3. L'envelliment des d'una perspectiva psicosocial
 1. De la psicologia de la vellesa a les ciències de l'envelliment.
 2. Principals teories de l'envelliment de la segona meitat del segle XX: teoria de la desvinculació, teoria dels rols socials, teoria de l'activitat. L'interaccionisme simbòlic. Envelliment i cultura.
 3. Psicologia del desenvolupament i del cicle vital: Erik Erikson, Paul Baltes.
 4. Resiliència i envelliment.
 5. El mètode autobiogràfic. La reminiscència. Aplicacions pràctiques.
4. Salut i envelliment
 1. Envelliment satisfactori i en bona salut
 2. Salut, entorn i relacions socials.
 3. El paradigma de l'envelliment actiu de l'OM
5. Les cures infermeres centrades en les persones grans i el seu entorn.
 1. El cicle de vida i les cures adreçades a les persones grans. Grups diana.
 2. El model d'atenció centrada en la persona. Principis bàsics.
 3. El procés d'atenció d'infermeria adreçat a les persones grans. Particularitats de l'entrevista i la recollida de dades. Instruments complementaris de valoració.
 4. L'acompanyament, el suport i l'atenció a les famílies.
6. Envelliment, fragilitat i atenció geriàtrica.
 1. L'envelliment com a procés biofisiològic
 2. Nivells d'atenció i accions preventives per un envelliment satisfactori i saludable.
 3. La situació funcional com a centre de l'atenció geriàtrica.
 4. Fragilitat, factors de risc i valoració. De la fragilitat a la dependència.
 5. Una metodologia de treball interdisciplinari: la valoració geriàtrica integral. Atenció integrada i continuïtat de l'atenció.
 6. La gestió de casos.
7. Problemes de salut, síndromes geriàtriques i cures infermeres.
 1. Les síndromes geriàtriques més prevalents.
 2. Síndromes geriàtriques i problemes d'infermeria.
 3. Alteracions de la mobilitat i l'autocura.
 4. La prevenció de les caigudes
 5. La prevenció i el tractament de les UPP
 6. Prevenció i atenció a les incontinències.
 7. Alteracions cognitives: el síndrome confusionari agut o delirium, les demències.
 8. Maltractaments, abusos i negligència vers la gent gran.
8. Polítiques socials i de salut adreçades a les persones grans.
 1. Principals orientacions de les polítiques adreçades a les persones grans.
 2. La Llei de Serveis Socials
 3. L'atenció sociosanitària a Catalunya
 4. La Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i l'atenció a les situacions de dependència.

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació continuada i final.

L'avaluació continuada es farà a través de la resolució d'exercicis i/o treballs, informes de lectures obligatòries, presentacions i participació a l'aula. El resultat significarà un 25 % de la nota final de l'assignatura.

L'avaluació continuada es completarà amb un treball final corresponent al treball de camp que es durà a terme durant el desenvolupament de l'assignatura segons el guió que es lliurarà a l'inici de classes. El resultat significarà un 25 % de la nota final de l'assignatura.

Lavaluació final es farà a través d'una prova escrita sobre el temari de l'assignatura. El resultat significarà un 50 % de l'assignatura.

Durant el decurs de l'assignatura es durà a terme una prova parcial escrita sobre el temari impartit a l'assignatura que donarà la possibilitat d'alliberar matèria de la prova final.

Per aprovar l'assignatura s'ha d'haver aprovat cadascuna de les parts de forma independent amb una puntuació igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

- Agulló, S. (2001) *Mayores, actividad y trabajo en el proceso de envejecimiento y jubilación: una aproximación psicosociológica*. Madrid: IMSERSO
- Arcand, M. Hébert, R. (1997) *Précis pratique de gériatrie*, 2ª ed. Québec: Maloine
- Barenys, M.P. (1991) *Residencias de ancianos: enfoque sociológico*. Barcelona: Fundació la Caixa
- Bobbio, N. (1997) *De Senectute*. Madrid: Taurus
- Bonita, R. (1998) *Mujeres, envejecimiento y salud: conservar la salud a lo largo de la vida*. Ginebra: OMS
- Buendía, J. et al (1997) *Gerontología y Salud: perspectivas actuales*. Madrid: Biblioteca Nueva
- Buendía, J. et cols, (1994) *Envejecimiento Y Psicología de la Salud*. Madrid: Siglo XXI
- De Beauvoir, S. *La vejez*. Madrid: Edhasa
- Departament de Sanitat i Seguretat Social (1999) *Llibre Blanc: activitats preventives per a la gent gran*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Feil, N. (2002) *Validación: un método para ayudar a las personas mayores desorientadas*. Barcelona: Herder
- Friel McGowin, D. (1994) *Vivir en el laberinto: un viaje personal a través de la encrucijada del Alzheimer*. Barcelona: Alba
- Friedan, B. (1993) *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta
- Fundació Viure i Conviure (2006) *Els drets del meu demà: manual de drets i deures de les persones grans*. Barcelona: FViC
- García López, M.V.; Rodríguez Ponce, C.; Toronjo Gómez, A. (2001) *Enfermería del anciano*. Madrid: DAE
- García Hernández, M. et al. (2000) *Enfermería Geriátrica*. Barcelona: Masson
- IMSERSO (2005) *Vejez, negligencia, abuso y maltrato: la perspectiva de los mayores y de los profesionales*. Madrid: IMSERSO
- Lauzon, S.; Adam, E. (1996) *La personne âgée et ses besoins*. Québec: Seli Arslan.
- Krassoievitch, M. (1993) *Psicoterapia geriátrica*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.
- Lévêque, L.; Lauzon, S. (1990) *Alzheimer: Comprendre pour mieux aider*. Saint Laurent: ERPI
- Lombardo, E.; Krzemien, D. (2008) "La psicología del curso de la vida en el marco de la Psicología del Desarrollo". *Revista Argentina de Sociología*, 6 (10), pp 111-120.
- Mishara; Riedel (1986) *El proceso de envejecimiento*. Madrid: Morata
- Moya, Antonio; Barbero, Javier (2006) *Malos tratos a personas mayores: Guía de actuación*. Madrid: IMSERSO.
- Muñoz Tortosa, J. (2004) *Personas mayores y malos tratos*. Madrid: Piràmide.
- Muchnik, E. (2006) *Envejecer en el siglo XXI*. Buenos Aires: Lugar.
- Navarro Montes, J. (1994) *Modelos i teories del procés d'envelliment humà*. Barcelona: PPU.
- Neugarten, B. (1999) *Los significados de la edad*. Barcelona: Herder
- Organització Mundial de la Salut (2002) "Envejecimiento activo: un marco político". *Revista Española de Geriátria y Gerontología*. n 37 (S2), pp 74-105
- Ruiperez, I. (2006) *Tratado de Geriátria para residentes*. Madrid: Sociedad Española de Geriátria y Gerontología (disponible online)
- Salvarezza, L. (2002) *Psicogeriatría: Teoría y Clínica*. Buenos Aires: Paidós.
- Salvarezza, L. Et als. (1998) *La vejez: una mirada gerontológica actual*. Buenos Aires: Paidós.
- Villar, F.; Triadó, C. (2006) *El estudio del ciclo vital a partir de historias de vida: una propuesta práctica*.

Barcelona: Publicacions de la UB.

- Villar, F.; Triadó, C. (2000) *Psicologia del desenvolupament: adolescència, maduresa i senectud*. Barcelona: Publicacions de la UB.
- Yuste, N.; Rubio, R.; Aleixandre, M.; (2004) *Introducción a la psicogerontología*. Madrid: Pirámide.
- Triadú, C.; Villar, F., 2006 *Psicología de la vejez*. Madrid: Alianza Editorial.
- San Roman, M.T (1989) *Vejez y Cultura: hacia los límites del sistema*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions.

Pràcticum IV

Crèdits: 12.00

Segon semestre

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

OPTATIVES

Optatives

Crèdits: 6.00

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària

Optatives

Crèdits: 3.00

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Complementària